

Datum vergadering : 8 juni 2022

BV22.0058

Aanwezig in de raadszaal:

Commissieleden:

WIJ Lansingerland : Petrine van Olst, Ton Jansen, Paul Zantman
Leefbaar 3B : Don van Doorn, Johan Philippons, Terry Duivesteijn
CDA : Jan Willem van den Beukel, Job Halkes, Michel Krieger
VVD : Ed van Santen, Theo van Son
D66 : Brecht Weerheim, Erik Jonker
CU : Kees Willen Markus, Sam van Egmond
GroenLinks : Marko Ruijtenberg
PvdA : Petra Verhoef, Hamid Azzouzi, Nanno Scheringa

Burgemeester : Pieter van de Stadt

Wethouders : Leon Hoek, Simon Fortuyn, Michiel Muis

Voorzitter : Matthijs Machielse

Commissiegriffier : Karin Koemans

Afwezig

Voorzitter : Jan Pieter Blonk
Commissiegriffier : Lianne van den Houten
WIJ Lansingerland : Mark Bik
D66 : Bert Bakker
CU : Lenneke Maasland
GroenLinks : Menno Duk, Manon van Splunter, Selgei Gabin
PvdA : Sonnie Biharie

1. Opening en mededelingen voorzitter

De voorzitter, om 20.00 uur: Dames en heren, leden van de commissie algemeen bestuur, bezoekers op de publieke tribune, dames en heren thuis, een hartelijk welkom. Ik open deze vergadering van de commissie algemeen bestuur. Allereerst een nieuwe voorzitter, dat is maar tijdelijk, want de heer Jan Pieter Blonk geniet op dit moment van een welverdiende vakantie. Daarnaast is dit de allereerste commissievergadering in het bijzijn van het nieuwe college. Hartelijk welkom aan het nieuwe college. Een aantal mededelingen van mijn kant. De heer Bakker van D66 is afwezig, mevrouw Lenneke Maasland van CU is afwezig, de heer Mark Bik van WIJ is afwezig en wordt vervangen door de heer Paul Zantman. Tot slot is onze vaste commissiegriffier Lianne van den Houten ook met vakantie. Zij wordt vervangen door Karin Koemans, hartelijk welkom. Wethouder Titia Cnossen is ook niet aanwezig. Voorafgaand aan deze commissie heeft er een ingelaste beeldvorming plaats gevonden over de opvang van Oekraïners, de langdurige pilot. Over dit onderwerp vindt een extra commissie algemeen bestuur plaats op 14 juni om 20.00 uur en niet vanavond. Dat waren de mededelingen van mijn kant. De heer Ruijtenberg: U mist nog een aantal afwezigen van GL, zijnde de dames Van Splunter en Gabin en de heer Duk. Zij worden alle drie vervangen door mij. De voorzitter: Ik zie vanuit mijn rechterooghoek dat u helemaal gelijk heeft, u zit helemaal alleen. Ook u hartelijk welkom. Mevrouw Verhoef: Ik weet niet of ik het melden moet, maar ik ben er vanavond in plaats van mevrouw Biharie. Haar plaatje lag hier, dus ik neem aan dat zij werd verwacht, maar ik ben er dus en zij niet. De voorzitter: Ik zie het. Ook u hartelijk welkom, mevrouw Verhoef. Dan sluiten wij de mededelingen af.

2. Insprekers

De voorzitter: Die hebben zich niet gemeld vanavond.

3. Vaststelling verslag vorige vergadering d.d. 18 mei 2022

De voorzitter: Er zijn geen opmerkingen over binnen gekomen, dus bij deze stellen we dat verslag vast.

4. Vaststelling agenda en inventarisatie rondvragen

De heer Duivesteijn, L3B: Ik weet niet precies wat het proces is, het is de eerste rondvraag die ik stel. Ik neem aan, dat ik hem even toelicht. Het gaat over de uitstraling dierenwinkel Berkel centrum west.

De voorzitter: Verder geen opmerkingen? Dan gaan we het met deze agenda doen.

5. Bespreekpunten:

De voorzitter: Bespreekpunten zijn niet aangemeld voor vanavond.

6. Stukken ter advisering aan de raad:

6.a Meerjaren Prognose Grondexploitaties 2022

De voorzitter: We werken met een spreektijd van 5 minuten in de eerste termijn en 3 minuten in de tweede termijn. We gebruiken daarbij de klok. Ik breng u maar even in herinnering dat u niet al uw spreektijd hoeft te gebruiken. De commissie ruimte heeft gisteren daar het goede voorbeeld in gegeven, dus laten we proberen te bewijzen dat we dat ook kunnen. Wie wil hierover het woord?

Mevrouw Van Olst, WIJ: De jaarlijkse update van de grexen ziet er prima uit. Een enorm rekenwerk, overzichtelijk, duidelijk en door de presentaties en filmpjes die zijn gemaakt ook begrijpelijk. Mijn complimenten hiervoor aan de betrokken medewerkers hier in het gemeentehuis. De stukken geven een goed beeld van hoe we er voor staan. Het is ook mooi dat er 2 grexen zijn afgesloten en dat ook nog met een positief resultaat. Wij zien de verdere ontwikkelingen graag tegemoet. Voor de fractie van WIJ is dit een hamerstuk. Dank u wel.

De heer Van Santen, VVD: Te belangrijk om hier niet het woord op te willen voeren. Ik ben het helemaal met mevrouw Van Olst eens. Ik zal de medewerker al glunderen voor de complimenten en die zijn echt op zijn plaats. Wederom een uitstekende rapportage, echt inzichtelijk. Het resultaat per project is goed toegelicht, het totaalresultaat is met € 8,5mln toegenomen, dat is mooi. We moeten ook niet te euforisch zijn, want uiteindelijk is er ook een verlies voorzien van € 35mln ooit uit de algemene reserve getrokken. 2 exploitaties zijn met een mooi resultaat afgesloten, nu staan er nog 8 open, waarvan 3 binnen 2 jaar gereed. Dat brengt mij op mijn eerste en enige vraag, de accountant had het daar ook al over: planningsoptimisme. Je ziet dat veel van de projecten toch telkens een jaar langer duren dan verwacht. Het staat ook niet als risico parameter opgenomen in de rapportage, daar zijn allerlei parameters en kosten en dat soort zaken, maar deze is daar niet opgenomen, terwijl dat weldegelijk impact heeft. Mijn vraag aan de wethouder is: hoe kijkt hij daar tegenaan? Moet dan er dan toch niet de volgende keer wat conservatiever naar gekeken worden? Dat het toch allemaal iets langer duurt, zeker als je kijkt naar de schaarste in mensen. Goed dat is afgesproken dat ook de grondprijzen voor sociale woningbouw conform de regionale benchmark zijn geactualiseerd. Dat is voor het eerst gebeurd en gewoon logisch gezien de gestegen grondprijzen. Wij kunnen akkoord gaan met alle gevraagde besluiten. Dank u wel.

De heer Markus, CU: Ik kan ook kort zijn, die 5 minuten gaan wij zeker niet nodig hebben. Een prima stuk ook weer, is al eerder gememoreerd. Het is altijd goed om te lezen waar we nou staan met onze grondexploitaties, wat er allemaal speelt als het gaat om projecten in onze gemeente. Een goed naslagwerk wat dat betreft. Helder ook wat er allemaal nog gaat veranderen aan parameters het komende jaar. Mooi ook, dat er 2 grondexploitaties zijn afgesloten. Langzaam maar zeker wordt het grexdocument steeds dunner, dat is goed nieuws, want dat is een teken dat we steeds meer afsluiten en de risico's wat afnemen, als realiseren we ons terdege dat er nog een paar hele grote grexen open staan. Eens met alle punten van beslissing die er in het voorstel staan, dus wat ons betreft een hamerstuk voor de raad.

Mevrouw Verhoef, PvdA: Ik heb een iets langer stukje tekst, want als het over wonen gaat, dan slaan wij altijd helemaal aan. De meerjaren prognose grondexploitaties is een jaarlijks terugkerend stuk en het geeft inzicht in de financiële stand van zaken, maar ook in de voortgang in de uitvoering van de verschillende projecten en beide kanten vinden wij belangrijk. We zijn blij met de heldere stukken die we ontvingen en ook de mondelinge toelichting daarop, die we van de ambtenaren hebben gehad. De woningbouwmarkt bevindt zich in lastig vaarwater. De woningprijzen stegen, de bouwkosten voor woningen en wegen zijn ook flink gestegen en er is een groot tekort aan personeel en bepaalde materialen in de bouw en dat terwijl er een enorme vraag is naar woningen voor allerlei leeftijden en prijsklassen. Het MPG zegt dat er naar verwachting niet minder woningen worden gebouwd, alleen het tempo ligt lager dan verwacht. Onze fractie verwacht dat alles op alles wordt gezet om een bouwtempo

van rond de 400 tot 500 woningen per jaar te realiseren, want dat is te vaak niet gelukt in de voorgaande jaren. We zijn ook blij dat nadrukkelijk de regionale afspraak meer evenwicht in de spreiding van sociale woningen wordt genoemd. Er wordt ook genoemd, dat wordt onderzocht, of er extra sociale huurwoningen binnen de bestaande projecten en studielocaties kunnen worden toegevoegd en ook dat juichen wij toe. Er wordt terecht opgemerkt, meneer Van Santen zei er ook al iets over, dat het toevoegen van meer woningen in het betaalbare segment financiële gevolgen kan hebben voor de grondexploitaties. Het is begrijpelijk dat de gemeente grond wil verkopen tegen marktconforme prijzen en passend bij de behoefte in de markt, maar daar staat ook een schrijnend tekort aan betaalbare en sociale woningen tegenover. Wat ons betreft moeten eventuele tekorten in de toekomst op de grondexploitaties ons niet weerhouden om zoveel mogelijk sociaal en betaalbaar te bouwen, want de financiële positie van Lansingerland is nog steeds sterk en dat zullen we ook later vandaag nog horen. We zagen ook ruimte voor bouwen in de buurt, daar ga ik niet verder op in, maar daar waren we blij mee. Klein Berkeloo en De Wildert zijn daar mooie voorbeelden van. Dan kom ik nu bij de risico's. Op totaalniveau is het risicoprofiel van de grondexploitaties iets verhoogd per 1 januari 2021. Dat betekent dus ook een verhoging van de benodigde weerstandscapaciteit. We zien wel een toelichting van risico's, maar geen toelichting op de beheersing van die risico's, dus concrete maatregelen om die risico's te beheersen. Wij zouden graag van de wethouder daar een toelichting op krijgen, want gezien de urgentie m.b.t. de woningnood moet er toch ook grip zijn op de planning van de projecten om vertragingen, maar met name de stijgingen van de kosten te voorkomen. Ook de accountant heeft dit geconstateerd. Daarnaast willen we ook aan het college vragen om kritisch te kijken naar de toekomstige anterieure overeenkomsten met ontwikkelaars voor het faciliterende deel van de grondexploitaties en de juiste werkelijke kosten door te rekenen, want ook dat voorkomt verlies op de normale projecten en geeft de raad de ruimte om te investeren in sociale woningbouw. Dank u wel.

De heer Ruijtenberg, GL: Ik sluit me aan bij vorige spreekster. Hamerstuk.

De voorzitter: Voor de dames en heren thuis of via de webcast en publieke tribune, zo meteen komt de heer Bergwerff in beeld, maar dat is onjuist. Ik geef graag de heer Krieger van het CDA het woord.

De heer Krieger, CDA: De fractie van het CDA Lansingerland heeft kennis genomen van de meerjaren prognose grondexploitaties MPG 2022 en de toelichten daarop. Allereerst een kleine opmerking betreffende de peildatum. De MPG heeft als peildatum 1 januari 2022, wat op zich logisch is. Maar zoals u en allen in deze zaal zullen weten, ziet de wereld er sinds februari 2022 helaas geheel anders uit met als gevolg grote onvoorziene ontwikkelingen. Zo is er voor 2022 een gemiddelde inflatievoorspelling van 7,7% en voor 2023 reeds een gemiddelde inflatievoorspelling van 4,5%. Ter indicatie: voor 2023 is dit 2,7% meer dan eerst voorspeld. Voorts zijn er mede als gevolg van nog steeds stijgende olie- en gasprijzen alsmede de oorlog in Oekraïne hogere grondstofprijzen. Verder is de stijgende hypotheekrente 20 jaar vast gestegen van 1,8 tot 3,3% in combinatie met de hoge huizenprijzen als direct gevolg, dat starters het nog lastiger krijgen op de woningmarkt omdat zij minder kunnen lenen. Alle hiervoor ongenoemde omstandigheden kunnen op korte dan wel op lange termijn gevolgen hebben voor de woningmarkt, de economie en dus ook op de gemeentelijke grondexploitatie. Volgens het CDA is waakzaamheid dan ook geboden. Het CDA vraagt zich af of de in de MPG opgenomen kostenramingen nog actueel zijn. Het zou zomaar kunnen dat we als Lansingerland wat dat betreft achter de feiten aanlopen. Het CDA verzoekt het college dan ook om hier scherp op te zijn. Uiteraard zijn wij ons ervan bewust dat grote afwijkingen aan de raad gemeld zullen worden ten tijde van het tweede peilmoment 1 juli aanstaande. Met betrekking tot voorgenoemde kostenramingen vraagt het CDA ook aandacht voor de aanwezige risico's in verband met de gezamenlijke ontwikkeling van Bleizo Businesspark met onze buurgemeente Zoetermeer. Dit in verband met de mogelijke woningbouw en heel misschien langdurige huisvesting van Oekraïense vluchtelingen. Het CDA is zich ervan bewust dat Bleizo de komende weken meerdere malen zal worden besproken in de raad, maar is de mening toegedaan dat waakzaamheid is geboden. Tot slot is er ook heuglijk nieuws te melden n.a.v. de MPG. Zo blijkt dat Parkzoom en Rodenrijse Zoom beide winstgevend zijn afgerond en dat is wat het CDA betreft een mijlpaal voor de gemeente. Tot zover.

De heer Weerheijm, D66: Het werd net ook al genoemd: dank voor alle stukken en ook voor de toelichting die is gegeven, dat was een heel helder verhaal. In mijn herinnering dacht ik bij die grondexploitaties weleens: we zien er nog niet zo heel veel van. En op sommige momenten loop je ineens in Berkel centrum en denk je: nu zie je er ineens wel wat van. Het is toch grappig om te zien hoe je al die jaren die stukken wel ziet, maar dat je dan opeens de bouw toch ook ziet vorderen. Dan zie je dat we mooie dingen doen voor de ontwikkeling van onze gemeente. Het werd net ook al door de heer Krieger van het CDA genoemd, het is een bijzondere tijd waarin we ons bevinden op de woningmarkt. Ook de personeelstekorten, de prijzen van materialen, alles komt samen, er is een hoop onzekerheid, het is belangrijk om daar rekening mee te houden. Van mijn kant eigenlijk nog 1 vraagje. Ik las in de stukken terug rondom Wilderszijde, dat het daar nog niet gelukt is om de 2.700 tot 3.000 woningen in te plannen,

het bleef steken op ongeveer 2.600 woningen. Ik neem aan, dat dat betekent dat als je niet dat doel kan halen van het aantal woningen, dat je de knip gelijk over alle doelgroepen laat plaatsvinden. Dat het niet betekent dat er daar opeens minder sociale woningen komen ten opzichte van duurdere woningen. Dat wil ik nog even checken.

De heer Philippens, L3B: Ik kan het kort houden. We sluiten ons volledig aan bij de woordvoering van de heer Markus. We hadden dezelfde punten, dus wat ons betreft is het een hamerstuk.

Beantwoording college

Wethouder Fortuyn: Zoals u weet, voor een aantal sprekers is het de eerste keer dat ze spreken in deze commissie. Voor mij is het ook de eerste keer dat ik als, ik wilde bijna zeggen als minister van financiën maar dat gaat iets te ver, staatssecretaris ben ik ook niet geworden, maar blij als wethouder van Lansingerland om financiën prudent en ordentelijk te laten verlopen. Zoals u allen weet, we hebben het straks over de jaarrekening dan komt er misschien ook nog wel een opmerking over, natuurlijk, we zitten in een dynamische wereld. Die wereld past zich elke keer aan. We hebben corona achter de rug en vervolgens komen we in een Oekraïne crisis en dat heeft niet alleen maar gevolgen voor de markt in grondstoffen, maar het heeft nog heel andere grote gevolgen, ook op de energietransitie. Het heeft daar positieve gevolgen op, want we gaan nu versnellingen maken om die andere kant te doen. Maar het heeft ook humanitaire gevolgen. Nu hebben we het over grondposities. Het blijft natuurlijk altijd lastig, het blijven natuurlijk een beetje dagprijzen, het blijven dagkoersen. Ik zal niet zeggen dat we hier op de aandelenbeurs staan, dat zou iets teveel zijn, want dan zou je het niet goed doen, maar je doet alles naar de best cash. Ik deel de mening van mevrouw Van Olst en andere partijen, die complimenten hebben uitgebracht aan de stukken. Ze zijn helder, ze zijn leesbaar, ze zijn goed te doorgronden. Ik ben blij dat de presentatie, met name voor de nieuwe raadsleden, wat meer licht op de zaken geworpen heeft: hoe werkt dit nou? Ik denk dat dat heel belangrijk is. Het heeft u niet alleen geholpen, het heeft mij ook geholpen. U hoeft er niet alleen dankbaar voor te zijn. Namens u ga ik mevrouw O. hartelijk danken, ze zit in de zaal, om haar kundige werk. Ze doet dat inmiddels 6 jaar. Dat geeft het gevoel dat het in goede handen is, dus die complimenten draag ik bij deze dus graag over, ook namens u. Dan de vragen. De heer Van Santen zegt: planning-optimisme. Er zitten er 2 in, dat zit ook in de visie. Ik schat in dat u het planning-optimisme op Westpolder Bolwerk ent, daar zijn een paar projecten die lopen. Wat wij doen, is dat wij door het jaar heen monitoren. Het is niet zo dat we dit hebben neergelegd en dat het zo is. Straks is er de zomerrapportage, als er grote afwijkingen zijn, dan melden we dat als er afwijkingen zijn van een miljoen of meer. En richting de begroting hebben we ook nog een keer de gesprekken erover. Het MPG is echt een aantal keer per jaar aan de orde, dat blijven we monitoren. Het is niet zo dat het afgewerkt is en dat dit het dan is en volgend jaar komen we terug. De heer Van Santen: Ik doel niet alleen op Westpolder. In de accountantsverklaring stond dat bij diverse projecten een jaar opgeteld wordt, terwijl dat het jaar ervoor ook gebeurd is. Het is een soort trend dat we denken dat het sneller af is dan in werkelijkheid is. Dat gebeurt niet één keer, maar meerdere keren. Niet bij alle projecten, maar wel de meeste. Als je dat beeld ziet, het CDA noemt al dat er andere omstandigheden zijn, het zal niet sneller gaan. Zijn we daar niet te optimistisch in? Zou je dat niet moeten aanpassen?

Wethouder Fortuyn: Wat wij wel proberen is te kijken hoe reëel het is. Ik ben het met u eens, het blijft een beetje inschatten wat er gebeurt en of we het gaan redden. Het afgelopen jaar zijn er 236 woningen opgeleverd. Als je 450 als target hebt, dan valt dat tegen. Maar het schuift ook weleens een jaar door, het kan goed zijn dat we dit jaar 650 woningen opleveren. Het blijft altijd een beetje een schuivend paneel. Wat we wel proberen, dat wil ik ook het ambtelijk apparaat mee geven, maar zij houden er ook rekening mee, we monitoren, we zitten er bovenop. Wij vinden het eigenlijk nog een voorzichtige inschatting. Het is een iets andere blik dan wat de accountant aangeeft. In het MPG zijn voorzieningen getroffen of een marge in genomen om in ieder geval niet met enorme schommelingen geconfronteerd te worden. Dus we doen ons best. Het is ook zo met aandelen, dat geldt ook hier: het is allemaal papier totdat het verkocht is. We horen net complimenten over de Parkzoom en Rodenrijse Zoom, dat is positief afgesloten. Dat weet je pas aan het einde van de rit, dan moet je een feestje vieren, dat is altijd fijn. Ook in dat gebied is sociale woningbouw. Dan kom ik ook op de vraag van mevrouw Verhoef, over het bouwtempo. Dat heb ik net aangegeven, maar ook over de kosten die oplopen en de anterieure overeenkomsten, de werkelijke kosten. Er zijn natuurlijk anterieure overeenkomsten afgesloten in het verleden, dat is nu eenmaal zo. Wat kan ik wel doorberekenen en wat kan ik niet doorberekenen? Wij gaan daar scherper op sturen, dat moge duidelijk zijn. Daar gaan we echt scherp op zitten. Het is ook wettelijk geregeld wat je wel kan doorberekenen, maar ook dingen die je niet kan doorberekenen. Dat is altijd weer een afweging die je in een overeenkomst moet maken. We hebben natuurlijk wel heel veel anterieure overeenkomsten uit het verleden, die we langzamerhand aan het wegwerken zijn. Hopelijk gaat het allemaal beter worden. Ten aanzien van de sociale grondprijzen en de kostenbijdragen. In de huidige grondexploitaties kan je er niet zoveel mee, dan heb je een lopend proces, dan heb je lopende afspraken, de kosten drukken op een gegeven moment de opbrengst. Het gevolg is dat bij nieuwe

grondexploitaties het aan de raad is om daar de grondprijs eventueel opnieuw te bepalen en ook eventueel de winst c.q. het verlies te nemen. De heer Ruijtenberg: Het is een verzoek aan de voorzitter, of u de mensen aan uw kant van de balie, de gasten in deze commissie, wil verzoeken om hun telefoon op stil te zetten. Het continu geping er doorheen is nogal irritant. De voorzitter: Ik zal de wethouder een handje helpen. Wethouder Fortuyn: Ik vraag het ambtelijk apparaat om even niets meer te sturen. Hij staat nu op stil, het is geregeld. Het is aan u bij het openen van een nieuwe grex om te bepalen welke onrendabele top u wilt financieren als gemeente, want daar hebben we het dan over. Dat is helder. Los nog van de wettelijke maatregelen die we op ons af krijgen als wij vanuit de provincie een aanwijzing krijgen van 30% sociaal te bouwen op 50%. Dat zijn dingen waar de raad over gaat. De heer Krieger heeft het over een gemiddelde inflatie van 7,3% dit jaar en volgend jaar 4,5%, ook dat is een beetje in een glazen bol kijken. We weten de stand van nu. Dat geldt ook voor de zomerrapportage, we hebben 3 maanden cijfers achter de rug, 3,5 maand, we gaan het erover hebben hoe het er eind van het jaar eruit gaat zien. Het blijft natuurlijk scherp blijven, we moeten met elkaar alert blijven. We moeten elkaar blijven informeren, we hebben met elkaar afgesproken, dat afwijkingen in de MPG meer dan een miljoen, dat we u tussentijds rapporteren, we gaan elkaar niet verrassen. Dat geldt eigenlijk ook voor de andere kosten. Als er kostenoverschrijdingen zijn van meer dan € 100.000 dan melden we het ook. Met u hoop ik dat we het allemaal in balans kunnen houden om in ieder geval een gezonde en prudente boekhouding erop na te kunnen houden. De vragen nog doorlopend. Sociale gronden, over gehad. Ik heb de anterieure overeenkomsten gehad, dat wij proberen de voorzichtige inschattingen te maken van het planning-optimisme. Inflatie is natuurlijk lastig, daar ben ik het helemaal met u eens. Dat geldt ook voor de hypotheekrente, gaat de markt niet stagneren. Een hypotheek van 2,8 naar 3,3. In 1979 of 1978 kocht ik een huis voor 112.000 gulden en ik had een hypotheek van 12,8%. Het is maar of je het kan betalen of niet kan betalen, dat is altijd de afweging. Raak niet in de kramp, de markt gaat niet direct op slot. Laten we realistisch kijken naar dit soort cijfers en dat geldt ook voor de inflatie. Ik zie hier en daar de lonen al forse stijgingen maken, dus ik zou het wel graag in evenwicht willen zien, maar we zijn er wel alert op. Ook hier geldt: we monitoren het jaar door. Het is geen momentopname, voor dit moment natuurlijk wel even, maar we blijven monitoren. Dat gezegd hebbende, wil ik nog één ding zeggen richting de heer Weerheijm, die een opmerking maakte over de ramingen, over de grondprijzen of de waardes die we hebben. We laten ook jaarlijks de grondprijzen herijken. Dat doen we door te kijken in de markt, dat doen we door te kijken naar allerlei informatiebronnen, maar ook door externe partijen. We zitten er wel bovenop, we weten dat we hier over grote bedragen praten, we hebben een verlies-reservering van € 35mln, dat is veel, dat zie je ook in de balans terug. Dat zijn grote bedragen, dus we zijn echt wel scherp om dit zo goed mogelijk te blijven beheersen. Ik denk dat ik hiermee de vragen beantwoord heb. Dank u wel. Mevrouw Verhoef: Ik had een vraag gesteld aan de wethouder, ik vroeg om een toelichting. In de jaarstukken 2021 zien we wel een toelichting op de risico's, maar geen toelichting op de beheersing hiervan. In relatie dus tot de grondexploitaties, waarvan het risicoprofiel is verhoogd per 1 januari 2021. Kunt u iets zeggen over de beheersing van die risico's? Wethouder Fortuyn: Behalve wat ik aangeef, dat we het monitoren. Dat we niet de externe risico's moeilijk kunnen beheersen, want het komt op je af, zoals de kosten op dit moment, die lopen gierend uit de hand. Nogmaals aangegeven, zien wij grote afwijkingen dan komen we bij u terug, dat moet helder zijn. Maar het is vaak een externe factor, die dit doet. Kijk maar even naar de staalprijzen, kijk maar even naar de arbeidslonen, denk maar aan alle grondstoffen, het is bijna niet te betalen. Veel grondstoffen maken ook gebruik van fossiele brandstoffen. Prijsstijgingen van 30-40% zijn niet uitzonderlijk en daar hebben we rekening mee te houden. De investeringen die we in het verleden genomen hebben of recent genomen hebben, misschien moeten we daar een herijking op gaan doen. Ik denk dat dat wel een belangrijk thema is. Ik heb al een bericht uitgestuurd over de zomerrapportage, maar ik weet niet of u die ontvangen heeft ondertussen. We zien inderdaad stijgingen. Ik wil even in herinnering roepen, de Alexander / De Kwakel, dat is een geheim, gaan we ook niet vertellen, maar het is nu openbaar en aanbesteed. U weet dat wij een budget hadden en wat we meer moesten betalen om uiteindelijk de school te realiseren. Dat gaan we op meer projecten tegenkomen. Daar waar nog een go-or-no-go moment is, gaan we dat uiteraard nog met u bespreken. Sommige dingen lopen wel op de lijn, dan is het maar te hopen dat de inflatie met een rap tempo doorzet, want dan loopt het vanzelf wel weer in, maar dat is een wensdenken. De voorzitter: Punt. De heer Weerheijm: Mijn vraag ging niet specifiek over de grondprijs, zo goed financieel onderlegd ben ik nou ook weer niet, maar het ging ook over het aantal woningen op Wilderszijde. Ik zal de vraag kort herhalen. Mijn vraag was: als het aantal woningen dat we daar realiseren minder wordt, blijft dan wel de verhouding die we hebben afgesproken hetzelfde? Wethouder Fortuyn: In principe blijft de woningbouwprogrammering hetzelfde. De locaties zijn in principe aangewezen, daar zijn afspraken over. Als er minder woningen gebouwd worden in het totaal, dan kan het verlies stevig oplopen. Ik heb een technische vraag langs zien komen, ik zit nog maar heel kort in het vak, maar het kan stevig oplopen. Als je 150 huizen minder bouwt, kan het zomaar € 5-7mln kosten. Dat is wel de realiteit van dit moment. We gaan niet bouwen voor een markt die er niet is. We proberen zo goed mogelijk te bouwen voor de markt die er wel is. En ja, de hoeveelheid die we in de komende 10 jaar weg gaan zetten, daar zijn ook vragen over gesteld, gaan we het bouwtempo niet verhogen: het bouwtempo verhogen heeft ook andere

nadelen. Dan trek je ook heel veel van de regio aan. Je moet ook een klein beetje in balans bouwen. Ik denk dat het handig is om met elkaar goed te kijken welk tempo je wilt, wanneer het kan en hoe je dat verder gaat programmeren om je programma wel overeind te houden. Ik denk dat we een gezamenlijke opgave hebben, ook met de collega-wethouders die over wonen gaan, ook die in het sociaal domein actief zijn. We moeten continu blijven monitoren, zodat we niet voor leegstand bouwen, maar wel op een goede gedoseerde manier de bouw voort gaan brengen. De rest is toch een beetje met elkaar de vinger aan de pols houden.

De voorzitter: Daarmee zijn we aan het eind van de eerste termijn. Ik heb diverse keren een hamerstuk gehoord en de wethouder heeft de vragen beantwoord. Is er behoefte aan een tweede termijn. Nee. Proef ik daarmee akkoord voor een hamerstuk? Ja. Dan wordt agendapunt 6.a meerjaren prognose grondexploitaties 2022 toegevoegd aan de hamerstukken van de eerstvolgende raadsvergadering.

6.b Beleidsplan 2023-2027 Veiligheidsregio Rotterdam Rijnmond

De heer Jansen, WIJ: Op de eerste plaats wil ik vanaf deze positie namens WIJ en ik hoop mede namens de collega's onze dank uitspreken voor de inzet van de medewerkers van de ambulancezorg, brandweerzorg en politie. Deze professionals en vrijwilligers staan dagelijks voor ons paraat om in soms extreem moeilijke omstandigheden om in geval van calamiteiten de veiligheid van ons en onze omgeving te garanderen. Het voorliggende beleidsplan voor de komende 4 jaar is een gedegen document. De VRR heeft een duidelijke analyse gemaakt van te verwachten ontwikkelingen in onze samenleving en op basis daarvan 5 heldere doelstellingen gedefinieerd. Op hetzelfde moment is de VRR ook realistisch. Ze erkent dat geopolitieke ontwikkelingen een enorme impact op onze samenleving kunnen hebben en dat deze niet voorspelbaar zijn en dat de VRR dus te allen tijde alert moet zijn. Het is goed te lezen dat het algemeen bestuur van de VRR de vinger aan de pols zal houden en indien nodig met bijstellingen op het beleidsplan zal komen en dat wij als raad daarover geïnformeerd zullen worden. In het beleidsplan staat duidelijk dat er de komende jaren veel geïnvesteerd zal gaan worden in personele ontwikkeling, materiaal en andere zaken die nodig zijn om de gestelde ambities waar te maken. Hier zal een prijskaartje aan hangen. Het is dan ook jammer dat de begroting van de VRR voor 2023 ingediend moet worden voordat het beleidsplan is goedgekeurd en dat deze begroting de uitvoeringsplannen die volgen uit het beleidsplan niet in de begroting zijn meegenomen. Kan de portefeuillehouder aangeven wat de verwachte structurele impact van het beleidsplan is op de bijdrage van de VRR voor Lansingerland, temeer omdat het invloed zal hebben op onze eigen meerjaren begroting. Dan de concept zienswijze, zoals die is voorgelegd. Hij is kort, wat op zich niet erg is, maar we vinden hem ook wat onduidelijk. Even paraferend wat er staat: wij constateren in de zienswijze dat de aanrijdtijden van de hulpdiensten in Lansingerland niet optimaal is, dat de VRR voornemens is om specifieke zaken rond de brandweerzorg te optimaliseren en vervolgens vragen wij om garantie voor Lansingerland op een optimale brandweerzorg. Wat is optimaal? Wat wij optimaal vinden, hoeft een ander niet optimaal te vinden. Als brandweerzorg over het hele gebied van de VRR wordt geoptimaliseerd, dan hoeft dat niet te betekenen dat dat hier in Lansingerland optimaal zal zijn. De VRR zal een risicoanalyse maken en op basis daarvan beslissen hoe zij de beste zorg het best kan inrichten. In onze ogen moet te allen tijde worden voldaan aan opkomsttijden, zoals die zijn vastgelegd in art.3.2.1. van het besluit veiligheidsregio. Kan de portefeuillehouder aangeven hoe hij dit ziet? Hoe zien andere fracties dit? Dan een tweede punt. Rond de A12 zijn de afgelopen jaren meerdere mega-distributiecentra in gebruik genomen. Een calamiteit rond één van deze bedrijven zal een grote inzet hebben op de hulpdiensten, waar het initiële respons meestal van de meest nabije eenheden zal worden gegeven. Graag horen wij van de portefeuillehouder of in zijn ogen het materiaal, training van deze eenheden op niveau is om zo'n calamiteit adequaat aan te pakken. Misschien is het verstandig om voor de veranderende omstandigheden aan de rand van de VRR in onze gemeente ook aandacht te vragen voor onze zienswijze. Hoe kijken andere fracties hier tegenaan? Een oordeel m.b.t. behandeling in de raad zullen wij in onze tweede termijn geven. Dank u wel.

De voorzitter: Voor de goede orde. De behandeling van dit agendapunt betreft 3 minuten in de eerste termijn en 2 minuten in de tweede termijn. Uiteraard de invulling van de fracties zelf.

De heer Duivesteijn, L3B: Vooropgesteld vinden wij het lastig om een beleidsplan te beoordelen, waarvan enkele bijlagen nog in ontwikkeling zijn. Ook het feit dat de begroting voor volgend jaar al vastgesteld is maakt het geheel lastig te beoordelen. Waar zeggen we dan precies ja tegen? Het beleidsplan van de veiligheidsregio is op zichzelf een prima document, duidelijk, veelomvattend, over klassieke risico's, maar ook over nieuwe ontwikkelingen. Onze complimenten daarvoor. Desondanks heb ik 3 dingen die we eruit lichten, waar we zorgen over hebben. Ten eerste de ambulancezorg. L3B en het nieuwe college hebben de ambitie uitgesproken om een hartveilige gemeente te worden. Hartveilig houdt in: snelle inzet van burgerhulpverlening bij reanimatie, snel een AED beschikbaar, maar ook zo snel mogelijk een ambulance ter plaatse. De vastgestelde norm van aanrijdtijden van ambulance, is dat 95% van de spoedritten binnen 15 minuten ter plaatse is. In Lansingerland wordt die norm al jaren niet gehaald. In

april kwam slechts 75% van de spoedritten op tijd ter plaatse. 1 op de 4 keer kwam de ambulance te laat. De professionals geven in de praktijk aan, dat dit betekent bij een reanimatie dat iemand overlijdt en dus eigenlijk geen eerlijke kans heeft gekregen. Dat is stuitend, we hebben notabene in Berkel een ambulancepost. Des te meer is het zorgelijk dat ons signalen bereiken dat deze ambulancepost consequent niet bezet is. Wij willen dan ook in lijn met de ambitie van het college graag de aanrijdtijden van ambulances gespecificeerd en scherp in de zienswijze zien terug komen. Dat mag wat ons betreft een vuist op tafel zijn. Stevige bewoordingen, verwijzingen naar eerdere zienswijzen, maar ook onderbouwd met beschikbare cijfers van de aanrijdtijden. En de steun van WIJ, dat wij er ook zorg voor hebben. Ook zouden wij graag in de zienswijze willen zien, dat onze ambulancepost in Berkel consequent bezet is en evenveel prioriteit als de andere posten krijgt in de veiligheidsregio. Van ons de vraag aan andere fracties hoe zij hiernaar kijken en of zij zich hierin kunnen vinden. Daarnaast zou ik graag van de burgemeester willen weten hoe hij hiernaar kijkt, ervan uitgaande dat hij portefeuillehouder is. Kan en wil de burgemeester dit in de zienswijze verwerken? Ten tweede de brandweezorg. We zijn er trots op, dat zoveel vrijwilligers paraat staan in onze gemeente. Motivatie en behoud van vrijwilligers is misschien wel het belangrijkste element van de brandweezorg. Zonder mensen namelijk geen hulp. Wij zijn blij dat dit in het beleidsplan en de zienswijze benoemd wordt. Wij vragen ons wel af wat de gevolgen voor Lansingerland zijn als de brandweer een dynamische bedrijfsvoeringsmodel ontwikkelt voor de brandweezorg, dat risicogericht is en passend bij de dynamiek van de regio. Als onze gemeente minder risico's heeft dan de regio, wat betekent dit dan voor onze kazernes? Graag een reactie van de burgemeester. Ten derde willen wij graag ingaan op de stichting Ferm. Vorig jaar ging de raad akkoord met deelname aan Ferm tot en met 2023. Met dit beleidsplan wordt dat verlengd tot en met 2027. Onze vraag aan het college: wat zijn de resultaten van Ferm? Kan de burgemeester deze toelichten of op korte termijn toezenden? Wat heeft deze verlenging voor financiële consequenties voor Lansingerland? Voorheen was dit € 25.000 per jaar. Ook willen we graag weten hoe Ferm zich verhoudt tot een nieuwe multi intelligence centre. Verder hebben wij ook zorgen m.b.t. de distributiecentra, zoals WIJ aangaf. Dank u wel.

De heer Halkes, CDA: De fractie van het CDA heeft kennis genomen van de beleidsplannen van de veiligheidsregio Rotterdam, waarin een aantal zinnige voorstellen staat om de brandweezorg en de ambulancezorg te versterken waar het kan. Met name het versterken van de inzet tegen digitale verstoringen en de risico-inventarisatie rondom duurzame energiebronnen zijn zeer waardevol, ook voor onze gemeente. Wel hebben wij ook zorgen over de aanrijdtijden van de ambulance. In het plan lezen we ook, dat de VRR zich gaat inzetten voor een betere omgevingsveiligheid voor inwoners en bedrijven. Daarbij is samenwerking met overheden, inwoners en bedrijven het sleutelwoord. Met de komst van veel nieuwe bedrijven de afgelopen jaren hebben wij nog wel een vraag. Het sluit aan bij de vraag die WIJ en L3B ook stelden. Heeft de veiligheidsregio goed zicht op wat er in al die magazijnen langs de A12 en op het Oudeland aan gevaarlijke en schadelijke stoffen zijn opgeslagen? Is al die informatie voor handen en up to date bij de brandweer, zodat zij in geval van een incident goed kunnen optreden? Ik heb begrepen dat in onze gemeente het aantal vrijwilligers bij de brandweer gelukkig op orde is. Wel is het zo dat ook de werkdruk en het vinden van nieuw personeel een probleem is. Preventie is daarom belangrijk, want elke uitruk minder is winst. In Capelle aan den IJssel loopt al langere tijd een succesvolle proef met wijkbrandweermannen. Ook Vlaardingen is onlangs aangehaakt bij dit initiatief. Een brandweerman voor kwetsbare groepen, zoals ouderen en seniorenflats, mensen met een handicap en jongeren helpen bij brandpreventie. Het CDA wil graag dat onze gemeente ook aanhaakt bij dit initiatief. Graag een reactie van de burgemeester hierop en de andere fracties. Tot slot, we lezen dat de VRR ambities heeft om in 2040 een klimaatneutrale en circulaire organisatie te zijn. Vorige week bij de avondvierdaagse mochten er duizend lopers dwars door de kazerne lopen. Leuk voor de kinderen, want stoere brandweerauto's waren een attractie op zich. Binnen zorgden rookmachines voor een leuke beleving. Echter, die rookmachines draaien nog niet op duurzame stroom. Kortom, is er al iets te zeggen over het al eerder door het CDA geopperde idee om zonnepanelen op de kazerne te leggen?

De heer Van Egmond, CU: Over het algemeen kunnen we ons wel vinden in het beleidsplan. We zijn ook blij dat er rekening wordt gehouden met geopolitieke veranderingen en ontwikkelingen en ontwikkelingen als klimaatverandering, energietransitie en digitale dreigingen. Voor de rest kan ik het ook kort houden. Wij sluiten ons aan bij de heer Duivesteijn van L3B en de heer Jansen van WIJ. We vinden het een goed idee als de brief wordt aangescherpt, want wij vinden de brief tot nu toe eigenlijk ook te vaag.

De heer Van Son, VVD: Ik sluit ook aan bij de complimenten voor de VRR voor het duidelijke beleidsplan. We zijn er zeer content mee, dat ze meegaan in de ontwikkelingen als energietransitie, klimaatveranderingen, digitale dreigingen, maar we maken ons ook zorgen over de personele capaciteitsprognoses. Er wordt gesproken over schaarste op de arbeidsmarkt, het risico op de capaciteitsproblemen. Ze benoemen ook een aantal creatieve oplossingen, maar wanneer is de rek er een

keer uit, want dat gaat een keer gebeuren. Hoe land heeft Lansingerland nog voldoende vrijwilligers? Zijn we straks voor de VRR klein bier en sluit onze brandweerkazerne in geval van personeelsgebrek als een van de eerste in de regio? We zijn benieuwd naar hoe de burgemeester dit ziet. Daarnaast wil de VVD op geen enkele manier dat de wettelijk vastgestelde maximum aanrijdtijden voor de noodhulp in gevaar komt, ook n.a.v. de capaciteitsproblemen. Iedere seconde telt immers. Al eerder constateerde de VVD, ook andere fracties hoorde ik zojuist, dat Lansingerland de langste aanrijdtijden ongeveer van de regio heeft. Is daar al verbetering te zien? Zo nee, welke acties onderneemt de burgemeester straks om deze aanrijdtijden te verkorten? Wij streven daarnaast naar een zo effectieve en efficiënte dienstverlening voor onze burgers, als het kan tegen zo laag mogelijke kosten. Verwachting de burgemeester een verhoging van onze bijdrage aan de VRR de komende jaren met de realisatie van het beleidsplan?

De heer Ruijtenberg, GL: Allereerst willen wij op deze plek onze waardering uitspreken voor de veiligheidsregio, voor de medewerkers. Een zeer complexe omgeving met zeer veel inwoners, heel veel bewegingen, heel veel industrie, het is ontzettend knap wat zij de afgelopen jaren hebben gedaan en wat zij nog steeds doen qua ambulance, qua aanrijdtijden voor de brandweer. Ook hoe de GGD georganiseerd is, de vaccinaties die gepleegd moesten worden, het verdient al onze complimenten. Het beleidsplan van de VRR is ook vrij helder en duidelijk en lijkt op de toekomst voorbereid. Het is mooi dat men aandacht wil geven aan Covid en crisissen. Dingen die plotseling kunnen gebeuren, zoals een mazelenepidemie of apenpokkenvirus of iets anders, dat men daar meer aandacht aan geeft, dat is complimenten waard. De brief die wij willen insturen als zienswijze, de andere sprekers hebben het ook al gezegd, die is behoorlijk summier. Een aantal dingen die wij echt zorgelijk vinden zoals de dozen die we hebben staan aan de A12, de aanrijdtijden, de ambulancezorg, niks daarvan vinden we in deze brief, behalve dan dat er gestreefd moet worden naar optimalisatie van de brandweertzorg. De heer Jansen zei terecht: optimalisatie kan je nog uitleggen in verschillende vormen. Wat ons betreft zouden we deze brief niet nu moeten insturen op dit moment, we zouden moeten gaan kijken naar een heldere en scherpere formulering, waarin de zorgen van fracties meegenomen worden. We hebben daar tijd voor. In de aanbiedingsbrief van de VRR staat immers dat de zienswijze pas uiterlijk op 14 oktober van dit jaar ingediend hoeft te worden. Er is dus volop tijd om te komen met een beter geformuleerde brief, die zelfs nog langs een andere commissie gaat waar meer besproken wordt over hoe we daarmee om willen gaan. Tot slot, het valt een beetje buiten deze zienswijze, maar ik hoorde vandaag een interview op de radio met Arjen Littooi van de directeur van de VRR. Zoals u allen ongetwijfeld weet wordt er vanavond in de Tweede Kamer een voorstel behandeld van GL en de Partij voor de Dieren, om tot een algeheel vuurwerkverbod te gaan. We weten dat deze het waarschijnlijk niet zal gaan halen in de politieke werkelijkheid. Echter, de heer Littooi deed op de radio daar nogmaals een grote oproep aan iedereen. Ik vertaal die oproep even naar het nieuwe college, om toch vooral over te gaan tot een vuurwerkverbod in de hele regio, zoals Schiedam en Rotterdam dat al doen. Zoals hij aangaf: mocht dat vuurwerkverbod er niet komen, dan zal er een verdubbeling van medewerkers moeten komen, er zal extra personeel ingezet moeten worden voor ambulancedienst en voor de brandweer. Het is het makkelijkst en helderst voor iedereen als het heel simpel is: geen vuurwerk. Ik vraag dit college om na te denken over een vuurwerkverbod in Lansingerland. Dank u wel.

De heer Scheringa, PvdA: Ook wij hebben het plan bestudeerd. Het lijkt ons goed, professioneel en compleet. De collega's hier hebben al de distributiecentra genoemd, die er niet in stonden. Ik zag ook niets over de glastuinbouw in de plannen terug komen, dat maakt onze gemeente uniek. Wellicht is de glastuinbouw zo veilig, dat er geen grootschalige risico's aan kleven, dat dit benoemd moet worden. Ikzelf kan ze tenminste niet verzinnen, dus als iemand er eentje weet, dan hoor ik het graag. De volgorde van begroting en beleid is naar ons idee ook niet ideaal, hopelijk gaat het de volgende keer over 4 jaar wel goed, zou ik mee willen geven. Voor de rest heb ik geen andere vragen meer dan als gesteld zijn, dus ik wacht de beantwoording af.

De heer Jonker, D66: Het is fijn aan het eind, want dan kan je heel je tekst omgooien, maar dat maakt niet uit. Ik zal het u niet aandoen dat ik mijn tekst oplees, want dan krijgen we heel veel herhaling. Het is al genoemd door andere fracties, dat dit beleidsplan een beetje tussen dingen in valt. Het staat in het stuk zelf: het is gebaseerd op een regionaal risicoprofiel dat we al hebben vastgesteld. Financieel is al heel veel duidelijk. Toch is D66 blij met dit document, omdat het in ieder geval beleidsmatig aangeeft wat de hoofdpunten zijn en belangrijkste doelstellingen. We willen onze waardering daarvoor uitspreken naar de veiligheidsregio, het is een goed stuk. Al door andere fracties ook genoemd, maar toch nog even nogmaals noemen: de aanrijdtijden van de hulpdiensten zijn natuurlijk een blijvend aandachtspunt, eigenlijk altijd al, het is een terugkerend thema. Ook in de uitwerking van het beleidsplan moeten we alert zijn. Het beleid zelf is redelijk op hoofdlijnen, maar met name de uitwerking prestatie-indicatoren en de monitoring daarop moeten wij de komende tijd als raad en als commissie gewoon naar blijven kijken en er goed alert op zijn. Dan ben ik het wel eens met de opmerking die gemaakt is over zienswijzen, waar we nu de garantie vragen dat ook in Lansingerland de komende jaren een optimale

brandweezorg wordt geleverd. Dat is best wel vaag, dus misschien kunnen we dat nog aanscherpen, wat beter maken. Tegelijkertijd vind ik eigenlijk, als ik heel eerlijk ben, de monitoring in andere documenten en andere rapportages de prestatie-indicatoren belangrijker dan de formulering van zo'n zienswijze, maar dat is een persoonlijke voorkeur. In algemene zin kunnen wij instemmen met het beleidsplan. In de zienswijze wordt gesproken over een multi intelligence centre. Niemand zal het verbazen, dat ik dat onderwerp aansnijdt. De intentie begrijpen we als D66, ik zal even herhalen wat de opzet is, een prachtige zin: een centrum dat 7 dagen per week onafgebroken datastromen ontvangt, analyseert, duidt en presenteert en op grond daarvan prognoses maakt. Ik zie dan gelijk een enorme controlekamer voor me, maar alle gekheid op een stokje, er lopen momenteel op nationale schaal een discussie over de inzet van algoritmes, risico op discriminatie bij data-analyses, het voorkomen van profileren. Het genoemd multi intelligent centre is verbonden met diverse databronnen, analyseert massaal en continu data. Er zijn dus ook veel risico's m.b.t. de kwaliteit van die data, hoe die wordt geanalyseerd, of er sprake is van buyers, of er sprake is van profilering. Kan de portefeuillehouder aangeven hoe het toezicht hierop is vorm gegeven en of daar voldoende aandacht voor is in de veiligheidsregio? Het hoeft wat D66 betreft niet te leiden tot een wijziging in de zienswijze of iets dergelijks, maar we zouden wel graag willen dat hij zich ook hard maakt, dat er in de veiligheidsregio proactief naar gekeken wordt, om te voorkomen dat we discussie krijgen zoals we die kennen op nationaal niveau rondom de NCTV, die haar bevoegdheden overtrad bij het verzamelen, analyseren van informatie. Dan zie je dat het ook met goede bedoelingen toch uit de hand kan lopen. Daar wil ik het voor nu bij laten.

Beantwoording college

Burgemeester Van de Stadt: Allereerst bedankt voor de complimenten van het stuk. Ik denk dat dat terecht is, een helder stuk. Ik denk dat de heer Jonker heel goed aangaf hoe dat past in een aantal andere documenten. Anderen zeiden: dat mis ik dan, hoe verhoudt zich dat tot elkaar? Ik denk dat meneer Jonker al een beetje het antwoord gegeven heeft, maar ik kan nog wel een toelichting geven op specifieke onderdelen daarvan. De heer Van Son, het is altijd de discussie, we willen betere zorg en we willen minder betalen. Dat is altijd de discussie, dat gaat niet samen, zo werkt het nou eenmaal niet. We proberen wel het maximale eruit te halen. Grappig genoeg hebben we een half jaar geleden een resultaat kunnen binnenhalen, die weldegelijk dat betekent. U heeft dat bij het raadsvoorstel van afgelopen april kunnen zien in de staatjes, wat het voor Lansingerland betekent. De lange termijn agenda hebben we daar besproken. De lange termijn ontwikkelagenda van de VRR is de bedoeling de brandzorg, primair de brandweezorg, maar ook crisisbestrijding, maar primair de brandweezorg op orde te brengen, omdat we zagen dat er een aantal gaten waren gevallen. Hoe komt da? Simpel, de veiligheidsregio is lang geleden opgericht, toen is er een budget afgesproken en een verdeelsleutel. Dat budget is eigenlijk alleen maar geïndexeerd, terwijl er wel heel veel nieuwe taken aan de veiligheidsregio is toegevoegd. Tussendoor is er ook nog een bezuiniging geweest, dus logischerwijs zijn ergens taken en budgetten uit elkaar gaan lopen. Allereerst hebben we gekeken hoe dat zit: waar ligt de verantwoordelijkheid voor het rijk? Wat bleek: die budgetten zijn voor gemeenten ook enorm verhoogd. Het bedrag dat de gemeenten afstonden van het budget dat zij kregen voor de taken die wij door de veiligheidsregio laten uitvoeren schoot tekort. Dat was probleem 1. De veiligheidsregio had gewoon echt een structureel probleem en dat zat met name aan de personeelskant. Piketorganisatie en de getraindheid van de brandweermensen. Dat was gewoon een probleem dat we constateerden. Die verdeelsleutel was ook uit de tijd, want het was gebaseerd op bepaalde profielen van gemeenten. Mijn voorganger burgemeester Van Vliet was daarvoor verantwoordelijk, dat was kennelijk een heel ingewikkeld iets, want iedereen had zijn eigen brandweer en eigen budgetten. Voeg dat samen en dan krijg je een heel onderhandelingspel, want niemand wilde erop achteruit gaan, daar kunt u zich wat bij voorstellen. Daar is een compromis uit voort gekomen, maar daar zijn wijzigingen op gekomen. Sommige gemeenten hebben veel geld erbij gekregen van het rijk voor die nieuwe taken, die specifiek in zo'n gemeente van toepassing waren. Andere gemeenten hebben omdat ze een laag risicoprofiel hadden misschien minder geld gekregen van het rijk. Dus ook die verdeelsleutel lag helemaal uit elkaar. Die viel voor ons vooral ongunstig uit. Daar kwam het resultaat uit de onderhandelingen dat er extra geld naar de veiligheidsregio gaat van de op dit moment 15 gemeenten, volgend jaar zijn het er 2 minder, € 9,5mln extra en tegelijkertijd dat de bijdrage van Lansingerland minder wordt. We gaan van 3,9 naar 3,6 in 2026. Volgend jaar 3,9 en dan in 2026 3,6. Dus het budget voor ons gaat naar beneden, het budget van de veiligheidsregio omhoog. Dus we krijgen een betere veiligheidsregio, als het allemaal goed gaat, voor minder geld. Dus dat was een mooi resultaat. Die € 3,9mln is niet het totaal dat door de veiligheidsregio gevraagd is. Voor een optimale brandweezorg en de betekenis goed of perfect, zo wordt het woord optimaal vaak gebruikt, had de veiligheidsregio bijna het dubbele nodig. We hebben er met zijn allen ook een keuze in gemaakt, want het is niet te doen, ook omdat sommige gemeenten echt een fors bedrag meer moesten gaan betalen. Lansingerland had een voordeel, maar andere hadden een nadeel. Dus optimaal moet u lezen als binnen het beschikbare budget het maximale resultaat halen. Daar moet de veiligheidsregio zich voor inspannen. Kunnen wij nagaan of ze dat halen? Dat is natuurlijk heel moeilijk

bij elke gemeenschappelijke regeling. We staan op afstand, we moeten de professionaliteit daar een beetje vertrouwen, dat ze het kunnen, maar we zien dat de veiligheidsregio gewoon goed functioneert en dat er binnen de begroting goed gehandeld wordt binnen de beperkingen die er zijn. Die beperkingen zijn door u ook terecht aangegeven. In die zin heeft iedereen zich snel ingewerkt. De aanrijdtijden zijn al lang een probleem in Lansingerland. Niet alleen in Lansingerland overigens, maar ook in Lansingerland. Dat heeft 2 redenen. Voor de brandweer geldt dat de vrijwillige brandweer steeds moeilijker is. U moet zich voorstellen, in de oude tijden was de fietsenmaker brandweerman, dat is overigens nog steeds in Bergschenhoek. Hij had zijn fietsenwinkel zo ongeveer naast de brandweerkazerne, dus die was binnen 30 seconden vanuit de fietsenwinkel in de brandweerkazerne en rukte hij uit. Vandaag de dag werken vrijwillige brandweermannen wat verder van de kazerne, dus dat kost tijd. De beroepskazernes halen het sneller. Het werken met vrijwillige brandweer heeft altijd een vertragend effect. Het is ook vaak zo dat de professionele brandweer, die ook bij ons komt, de fulltime betaalde, ik bedoel het niet beledigend, professioneel, want inhoudelijk zijn de vrijwillige brandweermannen ook volledig professioneel, de professioneel betaalden van de (...) straat komen hier heel vaak als eerste aan. Dat is gewoon de realiteit die je altijd een beetje hebt. Dat wil niet zeggen dat we er niet aan werken om het beter te krijgen, dat heeft iets te maken met die piketorganisatie. Met die getraindheid, daar wordt aan gewerkt met die extra investering, moeten de aanrijdtijden omhoog gaan. En het heeft te maken met dynamisering. Een ingewikkeld begrip, ik ga u niet proberen helemaal uit te leggen hoe dat werkt, ik kom er zo op wie u dat beter kan vertellen, maar in feite, daar komt ook het multi intelligent centre te pas, is: brand en andere risico's zijn te voorspellen op basis van die data. Het idee is dus ook, dat je bij wijze van spreken bij de locatie zou moeten kunnen zijn waar de brand gaat uitbreken. Dat zal je nooit halen natuurlijk, maar dat is de dynamische brandweezorg, dat je daar zit waar de risico's op dat moment gaan plaats vinden. Dat is een optimalisering van de brandweezorg, waar je niet overal een heleboel brandweerwagens kan neerzetten. Dat is bij ons niet eens een probleem, in stedelijk gebied is het vrij druk, dan heb je altijd wel kazernes in de buurt. Maar denk even aan Goeree, 40.000 inwoners, ik weet niet hoeveel kazernes op dat enorme eiland, dan heb je wel heel veel brandweermannen nodig en heel veel kosten wil je dat goed uiteenzetten. Dynamische brandweezorg is een antwoord daarop. Het antwoord op de vrijwilligers is professionele fulltimers op de kazernes te zetten. Daar zullen we in Lansingerland langzaam naar bewegen, omdat we het gewoon niet redden met louter vrijwilligers, dus daar zit ook een stukje professionalisering. Dus het probleem is bekend. Als u er de aandacht op wilt vestigen prima, het is uw zienswijze, maar er wordt heel hard aan gewerkt en het moet eigenlijk uit dit beleid komen. Dus de veiligheidsregio is het niet met u eens en ik ben het zeker niet met u eens. De heer Ruijtenberg zei daarover, terecht denk ik: we hebben nog alle tijd voor een zienswijze. Ik zeg altijd: het is uw zienswijze. Dus als u het erin wilt hebben, dan moet het erin, dan is de werkwijze die het afgelopen jaar prima heeft gewerkt: dan ga ik het er voor u inzetten en dan krijgt u het uitgewerkt voor de raadsvergadering, dan controleert u of erin staat wat u erin wilde hebben bij de commissie. Tot nu toe is dat altijd goed gegaan. Dan kunt u het alsnog tot hamerstuk maken. Er is nu wel een andere optie, die gezien het technische niveau van een aantal vragen, ik ga de vragen van de heer Jonker niet kunnen beantwoorden, overigens het moet nog beginnen, uw toezichtvraag deel ik geheel, dus ik zal er zeker op letten, dat zeg ik u direct toe, maar het moet nog komen. Hetzelfde geldt voor de Ferm, wat zijn de resultaten? Die kan ik u zeker doen toekomen. Maar als u toch de tijd heeft, u heeft ook de uitnodiging kunnen lezen van de veiligheidsregio in die aanbiedingsbrief, ze komen graag voor de nieuwe raad een presentatie houden. Als u toch de tijd heeft, zou ik u willen voorstellen dat u aan mij of de griffie de opdracht geeft: laat een avond organiseren met de directie van de veiligheidsregio. Een aantal vragen zijn helder, dan kunt u al uw vragen kwijt en dan kunt u die zienswijze daar ook nog op fijn slijpen als u daar behoefte aan heeft. Wat u ook kunt doen nu, is wel de zienswijze vast stellen met die uitbreidingen, die neem ik graag van u over, die zet ik er dan in, dan kunt u dat bepalen deze maand en daarna alsnog die bijeenkomst hebben met de veiligheidsregio om de feiten goed op een rijtje te krijgen en al deze technische vragen kwijt te kunnen, omdat de technische beantwoording niet verwoord hoeft te worden in de zienswijze. Het beleidsdocument is dynamisch. Als wij het komende halfjaar constateren hier als raad dat er een probleem ergens is, dan kunnen we dat gewoon aandragen bij de veiligheidsregio en dan gaan we het oplossen. In die zin zou u hem kunnen versturen eind van de maand, maar u kunt ook wachten, de heer Ruijtenberg heeft terecht gezegd dat die optie er gewoon ligt. Ten aanzien van de totale zorg, de zorgen die geuit zijn over de A12, de distributiecentra die daar staan: ook de brandweezorg is dynamisch, het is niet zo dat de kleine post Bleiswijk daar in zijn eentje voor staat als er een groot iets gebeurt. Oosterheem vanuit Zoetermeer is er veel eerder. En dat is ook dynamisch. Dus ja, voor Rotterdam Rijnmond zit je op Prisma wel erg in een uithoek, maar je hebt 2 andere veiligheidsregio's die er heel dichtbij zitten en ook aanrijden. In die zin hoeven we daar geen zorgen over te maken. De risico's voor een distributiecentrum of een kas in verhouding tot wat de brandweer voor staat in het industrieel gebied van de Rotterdamse haven, de luchthaven bij ons in de buurt is nihil, om het maar even zo te zeggen. Niet nihil, maar in orde van grootte is dat heel klein. Ik zou me veel meer zorgen maken in algemene zin over onze verpleegtehuizen, waar bewoners minder zelfredzaam zijn. Als in een kas of een distributiecentrum brand uitbreekt, ik ga ervan uit dat iedereen er vrij

makkelijk uit komt doorgaans, het zijn allemaal nieuwe dingen, er zit geen asbest in ga ik even van uit, dus dat dat allemaal op orde is. Zit er in zo'n distributiecentrum gevaarlijke stoffen? Nee, ik denk niet dat ze chemische stoffen doen. We hebben wel een aantal bedrijven met grotere risico's, ook distributiecentra, dat is de afdeling van DCMR, die controleren dat ook. Daar krijgen wij weleens met ondernemers ruzie over. Een jaar geleden is er handhavend opgetreden bij een bedrijf op Oudeland over de opslag van accu's. Die vonden dat wij pietluttig waren als gemeente. Ja, daar wordt toch op gehandhaafd, want accu's zijn echt een probleem, om het zachtjes te zeggen, ook voor de omgeving. Ja, dan zijn we daar gewoon netjes in. Doorgaans gaat dat, de heer Van den Beukel zal dat beamen, in goede relatie met zo'n ondernemer, maar ze vinden het niet altijd leuk als wij streng zijn. Dat is in Bleiswijk bij Klappolder ook gebeurd met asbest bijvoorbeeld. Daar zit niet mijn zorg over de veiligheid in de gemeente. Ik geef direct toe, dat is misschien niet het laatste antwoord of het meest geruststellende antwoord, maar als u de veiligheidsregio uitnodigt hier, dan kunt u dat met de directeur, met de brandweer bespreken. Zij kunnen het u veel beter vertellen en dan heeft u het gewoon uit de eerste hand. Nog even de hartveiligheid en de ambulance. We hadden het over de opkomsttijden van de brandweer. De opkomsttijden ambulance is ook een probleem, ook in Lansingerland, ook in de regio. Dat is de reden geweest dat we die ambulancezorg hebben overgenomen. De BIOS groep hebben we uitgekocht en de ambulancedienst hebben we in eigen beheer genomen. Waarom? Omdat je met 2 ambulancediensten werkte, waarvan het personeel niet uitwisselbaar was, andere cao's enzovoorts. We hadden hier een ambulancechauffeur over bij wijze van spreken en de ambulance in de Berkelse Poort kon niet uitrijden. Dat was natuurlijk niet de bedoeling. We hebben dat samengebracht. Daaruit is een nieuwe wervingscampagne ontstaan, dat is in de zorg overigens niet makkelijk. Daaruit volgt dat de sterkte van de ambulancedienst op dit moment snel toeneemt. Dus ik ga ervan uit, dat we dat ook terug gaan zien. Dus de opkomsttijden van de ambulance, er is op geacteerd en we moeten de resultaten daarvan gaan zien, voorbehoudend personele tekorten en dergelijke. De heer Van Son vroeg: wat gaat er dan gebeuren met die personele tekorten? Maakt u zich over hier geen zorgen, het aantal vrijwilligers is uitstekend, ook de aanwas. Bleiswijk is kleiner, dus dat gaat altijd moeilijker, maar het gaat goed. Dus ik heb geen enkele reden om me zorgen te maken. Maar de personele schaarste, zeker in de zorg, is natuurlijk wel een risico, want een ambulance kan niet rijden als er geen mensen op zitten. Ik heb ze bijna allemaal gehad. De zonnepanelen. Het bezwaar daarvan is gewoon het geld. De veiligheidsregio had geen geld, dus ook geen geld om te investeren in op zich nuttige dingen. Die hebben we nu daar neergelegd, de vraag van het CDA, ik mag er als verantwoordelijke voor de organisatie van de veiligheidsregio binnen het dagelijks bestuur ook wat van vinden. We gaan dit wel oppakken. Niet alleen voor onze kazerne, dat tikt de wereldwijde schaal niet aan, maar voor het hele vastgoed van de veiligheidsregio moet hiernaar gekeken worden. Maar dat vraagt investeringen en die zitten in feite niet in die € 9,5 mln. Dus dat is gewoon weer even kijken: hebben we geld en middelen bij elkaar? Ook dat lijkt me een heel goede vraag om met de veiligheidsregio dan zelf te bespreken. Dan krijgt u het uit de laatste hand. Volgens mij ben ik er. De heer Duivesteijn: Dank u wel voor de beantwoording van de vragen. We hadden een vraag over de ambulancepost in Berkel, dat ons signalen bereiken dat die constant niet bezet is. Hoe de burgemeester daar naar kijkt, of hij dat in de zienswijze wil verwerken. Dat was een vraag. En over de stichting Ferm, wat de resultaten zijn en wat de verlening voor financiële consequenties heeft voor Lansingerland. Burgemeester Van de Stadt: Al uw suggesties neem ik over voor in de zienswijze, dus ook deze. Ik denk, de Berkelse Poort, het is een beetje verraderlijk, hij rijdt ook. Als mensen hem niet zien staan, of hij er dan niet is, want hij kan ook aan het rondrijden zijn, dus dat vind ik heel moeilijk te beoordelen vanaf hier. Het kan ook zijn dat hij er inderdaad meerdere malen niet staat, dat hij echt niet beschikbaar is, dan zal het waarschijnlijk door personeelstekort komen, maar die kan ik alleen maar specifiek voor u navragen als u dat wilt weten. Dan moet ik dat gewoon even navragen. Maar we zijn het erover eens, hij is belangrijk voor de ambulancezorg in onze gemeente en we willen hem er in principe gewoon hebben staan en dat is ook de intentie van de veiligheidsregio. Ik kan het voor u navragen, dan kan ik het meesturen met de gewijzigde zienswijze. Ik denk dat we dat wel halen, al is de contactpersoon, de gemeentelijk ambtenaar, op vakantie, dus dan moet ik een slag om de arm houden. Een welverdiende vakantie, overigens, zeg ik daarbij. De Ferm, ja, het gaat echt om hele kleine bedragen. Volgens mij is die in het budget van de veiligheidsregio geschoven, dus kost het ons niets extra, maar dat durf ik niet met zekerheid te zeggen. Het ging om een paar duizend euro, dus ik wil de wethouder financiën wel vragen of hij die ergens wil vinden, maar ook die zal ik even schriftelijk meenemen bij de zienswijze, of daar nog apart een bedrag voor komt op de bijdrage van Lansingerland.

De voorzitter: Leden van de commissie, alvorens wij overgaan naar de tweede termijn, ga ik u een klein beetje helpen in uw keuze. We hebben enerzijds een aanbod liggen van de burgemeester om de suggesties uit de eerste termijn mee te nemen in een wijziging van de zienswijze en die als besprekingspunt te agenderen op de gemeenteraad van 30 juni. De tweede optie is een kennismaking met de VRR en de tijd nemen die er aan zich is om tot een nadere zienswijze te komen. Ik geef u mee voor optie 1 of 2, dat op 29 juni, de dag voor de gemeenteraadsvergadering, reeds een beeldvorming gepland is met de noemer kennismaking veiligheidsregio Rotterdam Rijnmond. Die staat nu om 21.00 uur, dat is een beeldvorming

van 3 kwartier, waarvan de invulling mij ook nog niet bekend is, maar daar kan de griffie u tussentijds vast mee helpen. Maar om te voldoen aan de doelstelling van deze commissie, wil ik wel graag van u weten of uw voorkeur is voor optie 1, namelijk het accepteren van het aanbod van de burgemeester om de zienswijze aan te passen. Of dat u wilt gaan voor optie 2 en de regie naar u toetrekt en daarmee het stuk niet wilt agenderen op de gemeenteraadsvergadering van 30 juni. Die 2 opties wil ik u even mee geven voor uw tweede termijn. Dan sluit ik mijn toelichting en de eerste termijn.

Tweede termijn

De heer Ruijtenberg, GL: Dank u wel voor uw heldere uiteenzetting van de keuzes. GL gaat voor optie 2. Dat betekent het naar ons toetrekken, de veiligheidsregio uitnodigen, de zienswijze fijn slijpen en het dus niet agenderen voor behandeling op 30 juni.

De heer Van Son, VVD: Wij gaan uiteraard ook voor optie 2.

De heer Van Egmond, CU: Wij gaan ook voor optie 2, maar misschien is het wel handig als iedereen zijn vragen inlevert, zodat de veiligheidsregio zich kan voorbereiden. De voorzitter: Dat kan uiteraard bij de griffie, daar kunt u met al uw vragen terecht.

De heer Duivesteijn, L3B: Ook steun voor optie 2. Ik wil de burgemeester bedanken voor alles wat hij zojuist beantwoord heeft. We gaan voor optie 2, omdat we nog meer vragen hebben, waar we dan genoeg tijd voor hebben. Ik was nu te laat. Dank u wel.

De heer Scheringa, PvdA: Optie 2 lijkt me prima, om een goede zienswijze te kunnen formuleren.

De heer Jansen, WIJ: Wij gaan ook voor optie 2. U gaf aan, dat er 29 juni een beeldvorming van 3 kwartier is, als er veel vragen zijn, is dat misschien wat kort. Dus als er agenda-technisch nog naar gekeken kan worden, of het misschien een vol uur kan worden of 1,5 uur, ik weet niet hoeveel vragen we hebben, we moeten onszelf dan niet limiteren. Dank u wel.

De heer Halkes, CDA: Wij sluiten ons aan bij optie 2. Dank voor de antwoorden. Ik heb alleen geen antwoord gehad op de vraag over een wijkbrandweerman. De voorzitter: Ik zie de burgemeester verschrikt opkijken, dus ik denk dat uw antwoord er zo aankomt.

De heer Jonker, D66: Ik ben blij met alle eensgezindheid. Ik wil de burgemeester bedanken voor de uitgebreide beantwoording. Over algoritmes kunnen we op een later moment nog verder praten in detail. Ik ben heel erg voor optie 2 ook, maar wel even een waarschuwing aan onszelf. We hebben het wel over een zienswijze, dus laten we ons daar enigszins terughoudend opstellen, de tekst moet passen in een zienswijze, het is niet zo dat we hier nieuwe KPI's gaan formuleren of complete managementrapportages gaan eisen, daar is een andere plek voor. Dat moeten we even in de gaten houden.

Burgemeester Van de Stadt: Eigenlijk ben ik heel blij, dat u voor optie 2 kiest en zeker dat de afspraak al stond, dat is heel mooi. U geeft € 3,9mln aflopend naar € 3,6mln maar daar komt inflatie bij, dat gaat hard tegenwoordig, dus het blijft wel € 3,9mln denk ik met dit tempo, maar u geeft veel geld uit aan de veiligheidsregio. Overigens, u krijgt ook die € 4mln van het rijk, laten we dat voorop stellen. Het is ook een belangrijk onderwerp voor inwoners, laat daar geen misverstand over bestaan, dat weet u als geen ander. Ik ben de eerste vaak die daar bij mag zijn, dat is ook belangrijk. Dus stel ik het zeer op prijs, dat u zich daarin wil verdiepen, dat lijkt me heel belangrijk en heel goed. Ik steun de suggestie van de heer Jansen, als dat mag, als er meer tijd is denk ik dat het goed is dat u dat ervoor uittrekt. De wijkbrandweerman. Eens. De wijkbrandweerman was een experiment, die zat vast in de budgettaire beperkingen die nu opgeheven zijn. Hij komt er dus aan, maar ik heb geen idee wat het tempo is daarvan. Het is bij de veiligheidsregio bekend, er zijn meer gemeenten die hem willen hebben. Het is niet allemaal zo uitgerold. Ik zou u willen voorstellen: vraagt u erom de 29^e, ik steun u zeer.

De voorzitter: Dan geef ik u tot slot nog even mee, dat uw oproep tot een langere beeldvorming is gehoord door de griffie. Het zal waarschijnlijk via het presidium besloten worden. Dan stel ik daarmee vast dat agendapunt 6.b beleidsplan 2023-2027 Veiligheidsregio Rotterdam Rijnmond niet geagendeerd zal worden op de raadsvergadering van 30 juni in afwachting van de beeldvorming op 29 juni en een verder te formuleren zienswijze. Daarmee sluiten we dit agendapunt af.

6.c Vaststellen jaarstukken 2021

De heer Azzouzi, PvdA: We danken het college en de organisatie voor de stukken en de beantwoording van de technische vragen. Ik ga mijn bijdrage splitsen in beleidsmatig en financieel en mij beperken tot

de kern van het verhaal. In de bestuurlijke samenvatting worden de resultaten op hoofdlijnen gepresenteerd. We zijn blij met de bereikte resultaten ondanks corona. In het fysieke domein zijn goede stappen gezet. Aandachtspunt is bouwen. Daar moeten we nog meer voor doen om een antwoord te geven op de woningnood. In het sociaal domein stellen we vast dat de transformatie nog niet gelukt is. Daar gaan we de komende periode het nieuwe college op attenderen. Financieel. Financieel stellen we weer vast dat we wederom te maken hebben met een overschot en een positief resultaat. Dit staat haaks op de bezuinigingsronde in 2021 en de aangekondigde bezuinigingen in het nieuwe coalitieakkoord. Dat kunnen we de inwoners niet meer uitleggen. We zien in deze jaarstukken dat alle voordelen als incidenteel gekwalificeerd zijn. Daarnaast viel ons op, dat de toelichtingen aan de magere kant zijn. De volgende zin komt vaak voor: de afwijking is kleiner dan € 100.000, hierdoor hoeft de afwijking niet verklaard te worden. Ook de voordelen van € 60k of € 70k worden niet toegelicht. Ook bij geen afwijking wordt ook deze zin geplaatst. We snappen dat we dit grensbedrag met elkaar hebben afgesproken, maar er zijn afwijkingen die minder dan € 100.000 die politiek gevoelig zijn. De heer Markus: U stelt dat het teleurstellend is dat er weer een overschot is van € 1mln. Maar als je de totaalbegroting neemt van € 200mln, dan praat je toch over peanuts? Als je een begroting doet voor je huis en je houdt zo'n klein bedrag over, volgens mij heb je dan vrij succesvol begroot. Ik snap die opmerking niet zo goed, dat er weer niet goed begroot is en dat we een overschot hebben. Als we nou spreken over € 10mln, € 20mln of € 30mln, dan kan ik u volgen, maar in dit geval kan ik dat niet. Kan u nader toelichten waarom u dat dan wel zo ziet? De heer Azzouzi: Het is niet het eerste jaar dat we een positief resultaat hebben. Ik kom daar op terug, want ik wil er naar toe dat er eigenlijk nog lucht in de begroting zit. Als je 10 of 11 jaar achter elkaar een positief resultaat hebt, dan heb je lucht in de begroting. Als ik kijk naar de toelichtingen die gegeven worden, het normbedrag dat overgeheveld gaat worden, dan is het niets anders dan dat er lucht in deze begroting zit. Daar wil ik naar toe. Ik ga door met mijn bijdrage. We snappen dat we het grensbedrag van € 100.000 hebben afgesproken met elkaar, maar dat neemt niet weg dat wij lucht in de begroting moeten voorkomen. Gelet op het positieve resultaat van de afgelopen jaren is de PvdA van mening, dat er toch lucht in de begroting zit. Aangezien de jaarstukken een relatie hebben met de volgende begroting, geven we alvast mee aan het nieuwe college om eerst zero base te gaan uitvoeren voordat we onnodig over bezuinigingen gaan praten. Voor de commissieleden die de term zero base niet kennen, het betekent dat als je de begroting gaat opbouwen. De heer Markus: Ik zat toch even te kauwen op uw bijdrage. U noemt steeds het woord lucht in de begroting, dat suggereert dat u aanneemt dat er lucht in zit. Als u dat aanneemt, heeft u dat dus ook gevonden, want anders is het een loze opmerking. Ik zou graag van u willen weten: waar zit volgens u lucht in de begroting? Dat is iets waar we ontzettend veel aan hebben, dan hoeven we die zero base misschien ook niet uit te voeren. De heer Azzouzi: We zijn van mening dat er lucht in de kleine bedragen zit, onder de € 100.000. Wij kunnen de discussie open stellen, dat het grensbedrag omlaag gaat, zodat wij ook een verklaring krijgen op bedragen van € 20.000 tot € 60.000. Als je het bij elkaar optelt, dan kom je tot die miljoen. Ik weet waar ik over praat, ik heb dit proces zelf gedaan. Het is een oproep aan het college, maar het is ook een vraag aan de andere fractie: hoe zitten jullie daar tegenover? Het is toch gezonder als wij nu volgende periode gaan bezuinigen, terwijl er nog lucht in de begroting zit? Dat is wel die € 20.000 en € 10.000 bij elkaar opgeteld, dan kom je tot tonnen. Mijn vraag aan de wethouder en aan de andere fracties: hoe staan jullie daar tegenover? Het gaat mij om lucht in de begroting te voorkomen, het gaat mij niet om zero base of een andere methode, maar het moet opgepakt worden. Tenslotte kom ik bij de investeringen. Bij de investeringen stellen we wederom vast, dat we qua planning niet in control zijn, als we kijken naar het totaal restantbedrag in de kredieten dan is de planning in de fasering niet op orde. Wij hopen bij de volgende beeldvorming over de MIP dat wij blij verrast worden. Dank u wel.

De heer Philippens, L3B: Het laatste jaarstuk van de volledige vorige coalitie en college, het lijkt al zo lang geleden, maar dat is het natuurlijk nog niet. We hebben in die periode een hele hoop bereikt. Ik wil het niet allemaal naar voren brengen, maar een aantal elementen wil ik toelichten, waar wij trots op zijn als partij. Enerzijds een stukje veiligheid, ondermijning die we hebben aangepakt, belangrijk in Lansingerland in verband met het waterbed effect vanuit Rotterdam. 10 BOA's, die preventief, coachend en soms repressief optreden, daarmee zien we dat de criminaliteit ook in Lansingerland een stukje gedaald is. Het is een stukje veiliger geworden, daar zijn we blij mee. Ook het onderhoud in openbare ruimte ten tijde van corona, waarin veel inwoners thuis hebben moeten werken en gebruik van hebben gemaakt, daar zijn we blij mee. Anderzijds kleine dingen, zoals de scouting in Bleiswijk, het boothuis voor de winter, en een plek voor het hutdorp, om het veilig en droog op te slaan. We zijn ook trots op onze ambtenaren. We hebben een formatie van 4,6 maar we zetten in op 3,7 per 1.000 inwoners. Als we dat even afzetten tegen wat andere cijfers, een gemiddelde gemeente van 50-100k, die heeft een formatie van 7,5. Oftewel, we hebben enorm veel bereikt met weinig. Ook in 2021 is er weer knetterhard gewerkt, daar zijn we trots op. Tegelijkertijd zijn er ook zaken die we kunnen verbeteren, bijvoorbeeld de organisatie die onder druk staat. De burgemeester benoemde dat ook al bij het afscheid van de raad. Veel met weinig ambtenaren, daar moeten we rekening mee houden. Enerzijds een passende formatie bij onze doelen en ambities, maar ook terughoudend als raad met onze ambities, als we met nieuwe

ambities komen dan kan dat in de plaats van andere, maar ook focus op de realisatie van de bestaande ambities die we hebben. Anderzijds ook woningbouw, slechts 264 woningen gerealiseerd. Als gemeente hebben we daar nu beperkt invloed op, maar waar we die invloed hebben, laat die daar ook blijven, sturen en focus op de uitvoering van de vele plannen die er liggen in de toekomst. Een wat kritische noot over veiligheid. We zien 20 preventieve interventies met samenwerkingspartners, waar we 30 gepland hadden. Met de beschikbare budgetten voor veiligheid verwachten we in de toekomst daar meer van. Dan een stukje financiën en techniek. In reactie op de PvdA, wij denken dat we een groot deel van de lucht eruit hebben uitgepunt. Ik sluit me aan bij de heer Markus, € 1mln positief op zo'n groot totaal, dat is peanuts. Wij zien dat minder zwaar in. Anderzijds op de techniek de accountant. De jaarstukken zijn goedgekeurd. Ieder jaar zien we daar verbetering op de feedback die de BAC heeft gegeven, maar ook de accountant. Dat is goed om te zien. Voor ons gevoel zijn we steeds meer de puntjes op de i aan het zetten en daar kan ik alleen maar complimenten over geven aan de financials van onze gemeente. Een tweetal elementen over kengetallen. We hebben gezonde kengetallen, behalve grex en belastingcapaciteit. Die grex hebben we net getackeld in agendapunt 6.a. Het is inzichtelijk en wat ons betreft zijn we in control. Een element waar ik aandacht voor wil vragen is de belastingcapaciteit die hoog blijft, ondanks dat we daar de afgelopen coalitieperiode enorm aan gewerkt hebben door het OZB-percentage zo ver mogelijk terug te dringen. Maar we zien door de hoge WOZ-waarde en ook de rioolheffing, die in ons geval € 50 meer is dan in andere gemeenten, blijven die hoog. Op deze 2 factoren hebben we weinig invloed, maar tegelijkertijd zien we dus ook die hogere inflatie, waar we het net ook over hadden, en de stijgende rente en daarmee inwoners die niet langer het hoofd boven water kunnen houden. Ook hier alvast de oproep: laten we ook richting de toekomst oog blijven houden voor de lasten die we bij de inwoners neerleggen. Wat ons betreft een hamerstuk.

De heer Markus, CU: Voor ons liggen de jaarstukken, geen onbelangrijk document als het gaat om onze financiële en beleidsmatige huishouding. Wat heeft 2021 ons gebracht en wat is er uitgevoerd, gezien hetgeen begroot is? In dit licht is het goed te zien, dat er maar € 2,7mln over is naar de begroting. Dat klinkt misschien wat raar, want hoe meer geld je over hebt, hoe beter het is, maar mijn voorganger aan de overkant gaf het al aan: overschotten betekenen vaak, dat je beleid niet uitvoert. Als je er even op inzoomt, blijkt inderdaad dat we een kleine € 1mln te wijten is aan beleid dat niet is uitgevoerd. Dat vinden wij zeer acceptabel op een begroting van bijna € 200mln, dus in die zin zijn wij blij dat de lucht die altijd in de begroting zat, in andere jaren waren die overschotten veel groter, er wat ons betreft wel uit is. Uiteraard de oproep van de PvdA om te voorkomen dat er lucht in de begroting zit is helder, de oproep geldt al jaren en wordt op die manier ook begroot. Maar ik denk dat je er op een begroting van € 200mln nooit aan ontkomt dat er altijd een overschot is. In dat licht zijn we ook blij dat er veel zaken zijn uitgevoerd. Er is veel gedaan in 2021. De heer Azzouzi: Mijn vraag aan de CU: accepteert u het dat wij mogelijk bezuinigingen gaan doen, zonder te onderzoeken of er lucht in de begroting zit? Dat wij gaan bezuinigen op uitgaven of misschien inkomsten verhogen, belastingen verhogen, zonder scherp te kijken naar onze begroting of daar lucht in zit? Ook als het € 1mln is. De heer Markus: Volgens mij zei ik in mijn bijdrage, misschien was ik niet duidelijk, volgens mij wordt er al jaren scherp aan de wind gezeild, we hebben hier allerlei metaforen langs zien komen. We hebben er alles aan gedaan om de lucht uit de begroting te duwen. Die opdracht blijft staan, uiteraard, want het is natuurlijk hartstikke zonde als je dingen bezuinigt of lasten verhoogt als blijkt dat je aan het eind van het jaar inderdaad toch nog lucht in de begroting hebt zitten, waardoor je een overschot hebt. Daar ben ik het van harte met u eens, dat je kritisch moet kijken om de lucht uit de begroting te halen. Waar ik het niet mee eens ben, is uw stellingname dat we dat schijnbaar niet goed genoeg gedaan hebben, want in mijn optiek hebben we dat wel voldoende gedaan en hebben we inderdaad een klein overschot, maar op een totaalbedrag van bijna € 200mln is dat volgens ons een klein bedrag. Nogmaals eens, dat er lucht uit de begroting moet, niet eens dat dat in het verleden niet of onvoldoende is gebeurd. De voorzitter: Meneer Azzouzi, ik geef u mee dat u nog 35 seconden spreektijd heeft voor interrupties en uw tweede termijn. Wens u een interruptie te plegen? Nee? De heer Markus: Even terugkomend op 2021, want er is inderdaad veel gedaan. Mijn voorganger zei het ook al, we zijn eindelijk gestart en bijna klaar met het opknappen van Bergschenhoek centrum na vele jaren van wachten. Berkel centrum is volop in ontwikkeling, het fietspad langs het Berkeldijkje is eindelijk gerealiseerd, we hebben grote stappen gezet in onze woningbouwambitie als het gaat om Wilderszijde, de eerste stappen in Bleiswijk. We hebben veel visies vastgesteld, die richting moeten geven voor de komende jaren, denk aan de mobiliteitsvisie, omgevingsvisie, woonvisie. Maar ook cultuur en sport zijn tijdens corona gestimuleerd door o.a. de Expeditie Lansingerland. Het huisvestingsplan scholen is verder uitgevoerd, het leerlingenvervoer is weer geregeld, 89 mensen aan een baan geholpen, gestart met praktijkondersteuners bij de GGZ, er is een focus aangebracht in ons duurzaamheidsbeleid om zo die visie ook beter te kunnen uitvoeren. Daarnaast hebben we weer stappen gemaakt in het vermeerderen van ons gemeentelijk vastgoed en zo kan ik nog wel even doorgaan. Nu klinkt het allemaal heel normaal, maar ik breng u even in herinnering dat we ons vorig jaar nog druk maakten over lockdowns, we kwamen eruit, erin. Door Oekraïne lijkt het of corona ver achter ons ligt, maar het was vorig jaar een raar en onzeker jaar. Ondanks alles is er

ontzettend veel werk uitgevoerd, daarom onze dank richting alle ambtenaren, het vorige college, maar ook aan ons als raad dat we ons door al die digitale vergaderingen heen geploeterd hebben. Tenslotte, wij kunnen instemmen met de jaarrekening en ook alle beslispunten. Het is wat ons betreft, hoe belang ook, een hamerstuk voor de raad.

De heer Van Santen, VVD: Er worden 5 besluiten gevraagd, die zullen wij steunen. Er is een goedkeurende verklaring van de accountant. Complimenten van de accountant die goed de vragen van de begeleidingscommissie heeft beantwoord. Er is veel gebeurd in 2021, we hebben collega-raadsleden daarover gehoord. De centrumontwikkelingen die we nu doen, station Rodenrijs, we zijn begonnen met Wilderszijde, we hebben in Stedin geïnvesteerd. Zo kunnen we nog wel even doorgaan. Heel veel visies vastgesteld en die vallen kennelijk goed in de smaak bij uw coalitie. Dan financieel. Positieve resultaten, daar ging het debat een beetje over, ondanks corona. Ik zou de heer Azzouzi mee willen geven: liever zo dan andersom met het oog op de toekomst, dan hebben we misschien inderdaad nog wat te halen. Als er een tekort was geweest, was het lastiger geweest, dus ik zie het eerder als een voordeel. Weerstand is hartstikke goed, gestegen naar 2,2 dat is echt prima. De schulden zijn verder gedaald met € 18 mln en een solvabiliteit van 55%, dat is aanzienlijk beter dan in Nederland en in Zuid-Holland, dus we staan er financieel gewoon hartstikke goed voor. Dat concludeer ik, het vorige college heeft dat mooi na gelaten aan het nieuwe college. Waar de belasting voor de burgers ook nog een keer over de afgelopen 4 jaar zijn gedaald. Ik ben er bijzonder trots op dat dat gebeurd is. Gezien deze goede financiële situatie van de gemeente, zou het bijzonder opmerkelijk zijn als de nieuwe coalitie de belastingen wel gaat verhogen. Hoe moet je dat nou uitleggen aan de inwoners en de burgers? Dan heb ik het niet over de Eneco-reserve. Gelukkig staat dat ook niet in het zojuist afgesloten coalitieakkoord, dus dat stelt weer een beetje gerust. Als ik net de heer Philippens hoorde, dat we vooral oog moeten houden voor de stijgende lasten die burgers nu ervaren, dan voel ik licht optimisme komen, dat we het echt anders gaan oplossen. Ik heb nog wel een vraag aan de portefeuillehouder. De accountant gaf in zijn rapport aan, dat er een risico zit in de kwaliteit van de interne beheersing. Dat is nu voldoende/redelijk, maar ook aan te spurten. Het college heeft aangegeven die adviezen op te pakken. Ik zou graag willen weten van de portefeuillehouder wanneer die adviezen worden opgepakt? Komt u daar nog concreet mee terug via een brief of wat dan ook naar de raad? Dank u wel.

De heer Weerheijm, D66: Al een hoop dingen zijn al genoemd, ook dingen die ik op mijn lijstje had staan. 2021 was inderdaad een bewogen jaar, als we terugkijken weten we het misschien allemaal niet meer zo, maar we hadden toch flink te maken met Covid. Dan zie je toch dat er een hoop gebeurd is in 2021 en dat is toch wel mooi om te zien. Station Rodenrijs werd net genoemd, er is een start gemaakt met de impuls daar en allerlei andere zaken. Ik denk ook aan al die Lansingerlanders die hier vlak achter het gemeentehuis gevaccineerd zijn tegen Covid, allemaal dingen die in 2021 zijn gebeurd. Dat zijn dingen die we terugzien in deze jaarstukken. Mijn fractie kan zich vinden in de voorgestelde besluiten die genomen moeten worden, ook in de verlenging van de corona-reserve. Ik hoop dat we die de komende maanden niet nodig gaan hebben, maar je weet het maar nooit. We hebben vaker gedacht dat het wel achter de rug zou zijn en dat bleek ook helaas niet uit te komen. We gaan dat zien. Toch even ingaan op de opmerkingen van de heer Azzouzi, is het nou een heel groot overschot of is het dat niet? Ik ben het eigenlijk wel eens met de heer Markus, het is helemaal niet zo'n heel groot overschot. Helaas moeten we ook wel verder kijken, we kijken nu terug naar 2021. Wij weten natuurlijk ook dat de toekomst best heel onzeker is. Wat wel zeker is, is dat er vanaf 2026 de uitkeringen in het gemeentefonds een stuk kleiner gaan worden, althans, het gemeentefonds zelf, het gaat echt om miljarden. Een kwart van de gemeenten in Nederland geeft al aan, dat ze vanaf 2026 op geen enkele manier een sluitende begroting kunnen creëren. Er is genoeg reden, ook deze gemeenteraad heeft al vaker gezegd: hé, hier moeten we wat mee richting Den Haag. Daar sluit ik me van harte bij aan. Maar het toekomstperspectief moeten we ook wel even in perspectief zien. Hier een plus, maar we weten nog niet zo heel goed wat de toekomst gaat brengen, dus daar moeten we wel even op letten. Het voorstel om op nog kleiner detailniveau te gaan kijken naar alle financiële afwijkingen, ik kan me voorstellen dat dat op sommige dossiers wel welkom is, maar we moeten wel gaan oppassen dat we onszelf niet een cadeau gaan doen van jaarstukken 2.000 pagina's, waar we niets meer van kunnen maken. Dat is het algemene beeld. Ik zal even kijken welke punten al genoemd waren door mijn collega's. We zien dat de schulden wat lager zijn geworden. Het weerstandsvermogen omhoog, de schuldquote lager. Dat is allemaal mooi om te zien, al zitten we ook nog steeds met het gat dat het wegvallen van de Eneco-dividenden heeft geslagen. We hebben in de vorige periode een mooi toetsingskader vastgesteld, een moment voor ons als raad en ook voor inwoners om na te gaan denken: wat kunnen we nou gaan doen met die Eneco-middelen, wat zijn goede manieren om dat geld aan te besteden? Daar hebben we een mooi toetsingskader voor, dus laten we vooral die verantwoordelijkheid zelf pakken als raad en ook richting onze inwoners. Ik heb nog een heel lijstje met allemaal losse opmerkingen, ik zal ze niet allemaal noemen. Eén van de dingen die wel opviel in de jaarstukken, de planning was bijvoorbeeld 130 laadpalen realiseren en uiteindelijk zijn er maar 61 laadpalen gerealiseerd, het blijft een klein detail, maar het illustreert wel een beetje dat we daar nog

een hoop te doen hebben als Lansingerland. We zien nu wat de brandstofprijzen zijn, ik denk dat meer mensen elektrisch rijden zullen overwegen. Het staat ook heel mooi in het coalitieakkoord: daar moeten we meer mee. Maar dat kan dus alleen met meer laadpalen, zowel in publieke ruimten als op particulier terrein. Een andere trend die we zien en waar we ook rekening mee moeten houden, is bijvoorbeeld dat het winkelloppervlak is afgenomen. Dat komt niet alleen door Covid in 2021, maar heeft ook te maken met de algemene trends die we zien. Mensen kopen online dingen in plaats van naar de winkel gaan, ook daar moeten we rekening mee houden in Lansingerland. Daarom is het ook goed dat we de afgelopen tijd geïnvesteerd hebben in meer bruisende kernen. Ik wil het daar voor nu bij laten.

De heer Halkes, CDA: Een goed rentmeesterschap is voor het CDA een belangrijk uitgangspunt. Als we met die ogen kijken naar deze jaarstukken, dan is onze fractie zeer tevreden. De oude coalitie heeft de lat hoog gelegd voor de komende jaren en ik wens de nieuwe coalitie ook zo'n hoge lat toe. Ik zal een aantal dingen opnoemen, waar wij als fractie erg positief over zijn. Het dividend dat we van Stedin mogen ontvangen. Als gemeente hebben we behoefte aan nieuwe structurele inkomsten en met deze nieuwe preferente aandelen hebben we inkomsten gevonden die op kunnen lopen tot een kleine half miljoen euro. Ten tweede zien we de uitgaven die zijn gedaan vanuit het corona-fonds. Belangrijke uitgaven, want dankzij die steun is de impact van de crisis voor de Lansingerlandse samenleving beperkt gebleven. Dat is overigens een verdienste van de gehele vorige raad, die snel handelde nadat de crisis uitbrak. Elkaar vinden, juist als het moeilijk is, is een wijze les die we meenemen naar de komende jaren. Ten derde zien we, zoals al eerder gezegd, dat het weerstandsvermogen goed op peil is en dat de schulden voortvarend worden afgelost. Kortom, we staan er als gemeente goed voor. Maar waakzaamheid blijft geboden, zeker als het gaat om de uitgaven in het sociaal domein en de uitgaven op de lange termijn. Terugkijkend zijn we als CDA trots op de bijdrage, die we hebben kunnen leveren aan de vorige coalitie. Het vaststellen van de omgevingsvisie, de Horti Science visie met uitvoeringsagenda en het ontwikkelen van het landschapspark Rottmeren. Over dat laatste plan gesproken, kan wethouder Muis vertellen wanneer we daar eindelijk een uitvoeringsagenda van kunnen krijgen? Dat hadden we namelijk al verwacht. Op het gebied van veiligheid zien we wisselende resultaten. Het aantal high impact crimes daalt, maar we maken ons wel zorgen over de opkomst van zware criminaliteit. Als dieptepunt de moord vorig jaar in Bleiswijk. Hoe kijkt de burgemeester terug op het afgelopen jaar? Is hij tevreden met de bereikte resultaten? Waar zou hij graag een tandje bij willen zetten? Fietsendiefstal bijvoorbeeld? Wanneer kunnen we de antwoorden verwachten op onze schriftelijke vragen hierover? Een punt waar veel inwoners zich terecht zorgen om maken, is het afvalbeleid. We lezen dat inzamelingsresultaten zijn verbeterd en dat driekwart van de inwoners tevreden is over de afvalinzameling. Mooi dat de gemeente een pilot herbruikbare luiers gaat ondersteunen, maar veel inwoners vrezen nog steeds de komst van diftar. Kan wethouder Muis ons de stand van zaken geven over de invoering? Wanneer wel? Lansingerland moet de sportiefste gemeente van het land worden, dat was de ambitie, of het een beetje gaat lukken kunnen we niet uit de jaarcijfers halen. De aantallen ontbreken helaas, maar we horen wel dat het bij sommige verenigingen piept en kraakt. Wachtlijsten bij de hockeyclub in Berkel en het zwembad, maar ondertussen een dalend aantal wedstrijdswemmers en een gebrek aan vrijwilligers bij bijvoorbeeld Sockerboys. Zeer zorgelijk. Kan het college reflecteren op deze constatering? Hoe zit het na corona met de sportparticipatie van jongeren? Tot slot willen we afsluiten met 2 mooie, positieve constatering die ons hartstikke tevreden stellen. Namelijk dat er in het beheer van openbare ruimte steeds meer aandacht is voor biodiversiteit. De bloemen in de berm zijn er een goed voorbeeld van. Daarnaast steeg het aantal geregistreerde mantelzorgers tot ruim 1.100, ver boven de doelstelling van 950. Een mooi resultaat. Wat ons betreft een hamerstuk. Tot zover.

De voorzitter: Ik geef u mee, dat dit agendapunt over de jaarstukken gaat. Als u vragen heeft die daarbuiten vallen, kunt u daarvoor een rondvraag indienen. Desondanks zal het college zich vast inspannen om u op uw wenken te bedienen.

Mevrouw Van Olst, WIJ: Jaarstukken zijn natuurlijk een verslag van het voorgaande jaar. Dit is al gebeurd en hier is niets meer aan te doen. Het is een gegeven dat wordt gemeld en wij vinden dat dit op een juiste manier gebeurd is. En dit ook nog met een klein positief resultaat. Wij hebben hier uitgebreid over gesproken met de accountant, die ons ook een verhelderende presentatie heeft gegeven. Wij zijn hier tot de conclusie gekomen om dit stuk dus met een positief advies voor te leggen vanavond aan de commissie AB. Dat wil ik graag herhalen bij deze. Wat de fractie van WIJ betreft kan het als hamerstuk voor de raad. Ik heb nog wel 2 opmerkingen. De eerste is over de weerstandsratio. Wij hebben ons hier in het verleden heel hard voor gemaakt, want dat was in het verleden echt wel heel anders dan dat het nu is. Wij hebben ons hard gemaakt om door schuldreductie het weerstandsvermogen omhoog te brengen. De streefratio die we toen voor onszelf hebben gesteld van 1,7 wordt dus ruimschoots behaald. Dit vond ik belangrijk om even te melden, want hier zijn we natuurlijk heel tevreden mee. Vorig jaar noemde ik inderdaad in een online vergadering dat de crisis nog even op zich liet wachten, maar deze financiële crisis is er nog steeds niet. We hebben net wel gehoord over de inflatie en de stijgende rente, dus je ziet

wel iets ontstaan, maar of dat nu echt doorzet, laten we hopen van niet. In de risicoparagraaf in de jaarstukken wordt hier dus wel uitgebreid aandacht aan gegeven. Dit vind ik heel goed. Er wordt realistisch gekeken naar de mogelijkheid dat we in een slechtere situatie terecht komen. Mocht deze crisis er wel komen, dan staan we er redelijk goed voor. We hebben genoeg vet op de botten en extra dubbel gespekt door de Eneco-gelden. Mijn tweede punt is personeel. In een dienstverlenende organisatie is personeel het grootste kapitaal. In de jaarstukken wordt 5 keer gerefereerd aan personeelstekort. In eerdere bijeenkomsten werd er gesproken over 65 vacatures. In totaal werken er 450 mensen bij de gemeente, dus hoe is dit houdbaar? Er werd net gezegd: er is veel bereikt met minder mensen. Maar hoe lang houdt je dat vol? Want het gaat om bijna 15% tekort aan personeel. Het lijkt mij zinvol om eens na te denken hoe wij hier als raad nu inzicht in zouden kunnen krijgen. Niet zozeer in namen en rugnummers en het functioneren van individuen, maar juist wel in hoeveel mensen er waar worden gemist en hoe dit wordt opgevangen. Worden er externe mensen ingehuurd? Hoeveel mensen hebben een vast dienstverband? Hoe lang zijn ze al bij de gemeente? Dus inzicht en duiding van het verloop. Ik zou graag willen horen wat de overige commissieleden hiervan vinden, of dit een goed idee is. En wat de wethouder ervan vindt. Misschien is er al een soortgelijk overzicht bij de gemeente intern op de afdeling HR. Als dit er niet is, lijkt het me best wel een goed idee om zoiets te maken. Wellicht kan dit overzicht worden meegenomen in de P&C cyclus, zodat we met zijn allen wat meer inzicht krijgen in wat er speelt. Wellicht creëren we wat meer begrip m.b.t. bepaalde stukken die op zich laten wachten. Nogmaals, mijn voorstel is om dit stuk door te zetten naar de hamerstukken op de raadsagenda. Dank u wel.

De heer Ruijtenberg, GL: Er is al heel veel gezegd door voorgaande sprekers, dus ik heb niet zo heel veel toe te voegen. Ik ben wel blij met het feit dat het CDA toch steeds meer richting GL opschuift. Nadat ze zich druk maakten over zonnepanelen op daken, nu ook over recycling van luiers en over biodiversiteit, geluiden die we de afgelopen 4 jaar gemist hebben of minder gehoord hebben, worden nu goed gehoord. Daar ben ik blij mee. Beter ten halve gekeerd dan ten hele gedwaald, zal ik maar zeggen. Ik vind het ook wel grappig om te horen van D66, die zich druk maakt over het wegvallen van het dividend Eneco. Ja, er is een partij die gestemd heeft tegen de verkoop van de aandelen Eneco, o.a. vanwege het wegvallen van het dividend. U had zich die zorgen kunnen besparen daarmee. Dan mevrouw Van Olst, ik begrijp niet exact haar vraag over wat ze nu wil met het personeelsbestand. Is het haar bedoeling om een soort van alternatief personeelsdossier aan te leggen en die mee te voeren in de P&C cyclus, zodat wij als een soort HR-managers kunnen reageren op hoelang medewerkers in dienst zijn en wat ze bindt en boeit en dat soort dingen, want als dat de vraag is, dan denk ik dat we dat niet moeten gaan doen. Mevrouw Van Olst: Ik bedoel er eigenlijk mee, dat we inzicht krijgen van: waar worden er nu mensen gemist? Waar lopen we echt tegen problemen aan, omdat je plannen had en zoveel personeel heb ik nodig en dat heb ik niet. Ik denk dat dat helpt in het begrip. Iets wat aandacht krijgt groeit. De heer Ruijtenberg: Ik denk dat het goed is. We gaan binnenkort kennis maken met de ambtelijke organisatie, het is goed dat de ambtelijke organisatie ons dan op de hoogte brengt van: op die afdeling is het zo pregnant, daar staat het water ons aan de lippen, daar moet aandacht bij komen. Om dit nu een onderdeel te laten vormen van de jaarlijkse P&C cyclus, eerlijk gezegd zie ik niet zo heel erg de toegevoegde waarde, maar als de rest van de commissie dat wel vindt, dan is het aan de rest van de commissie natuurlijk. Wat ik wel aan wil geven is dat ik wel positief ben over het feit dat € 100.000 uitgetrokken wordt voor de doorontwikkeling van Lansingerland Academie. In deze moeilijke tijd qua personeel is het heel goed om personeel aan je te binden en dat doe je door ze ook te boeien. Als je daarmee een investering doet om het niveau omhoog te krijgen, daar kunnen we alleen maar voor zijn, dus dat is een positieve ontwikkeling daarin. Tot slot wil ik graag wat aandacht vragen voor de opmerkingen van de heer Azzouzi van de PvdA. Ik denk dat zijn opmerking en oproep een terechte oproep is. Ja, het klopt dat op een begroting van bijna € 200 mln 1 of 1,5 miljoen niet het allergrootste bedrag is. Aan de andere kant, als er bezuinigd moet worden, dan zullen over het algemeen de mensen die het meeste last hebben van bezuinigingen zullen niet de mensen zijn met de grootste inkomens. Het zullen mensen zijn met de zwakste schouders, die daar het meeste last van hebben. Als er een onderzoek gedaan kan worden hoe het komt dat wij structureel elk jaar over hebben en daarmee eventueel een mogelijke bezuiniging die ten laste zou komen van de minderbedeelden in deze gemeente, als we dat kunnen voorkomen, al gaat het maar over een paar ton, al gaat er maar over tienduizenden euro's, dan denk ik dat we daarmee heel veel inwoners van onze gemeente ontzettend vreugd mee zouden doen voor we over gaan op bezuinigingen. Daar wil ik het bij laten.

De voorzitter: Daarmee is dit het eind van de eerste termijn van de commissie. Ik geef eerst de wethouder financiën het woord en daarna de overige collegeleden, het is tenslotte de financiële verantwoording, de jaarstukken. Die kans zullen we geven. Ik ga u wel het verzoek doen het waar mogelijk kort te houden.

Beantwoording college

Wethouder Fortuyn: Dank voor de inbreng. Kort antwoorden, dat valt niet mee als je dingen hoort waarvan je denkt: hier gaat het niet helemaal lekker. Ik ga toch maar even antwoord geven. Er staan een nieuwe wethouder financiën tegenover u en ik houd van klare taal, zoals eerder afgesproken is, dus laten we geen misverstanden hebben. Meneer Azzouzi, u had het over lucht in de begroting, in de exploitatiebegroting, daar hebben we het dan over. Als ik dat zo hoor, ik hoor wat door diverse partijen aangegeven is, een overschot van pakweg nog geen 1% als positief resultaat op een begroting, waar heb je het over? Maar als je een spade dieper gaat, dan zie je 3 dingen gebeuren. We krijgen in december de laatste brief van het rijk, daar zit bijna een miljoen in wat meer toegekend wordt. Dat tikt lekker aan. We hebben dubieuze debiteuren in het sociaal domein, een half miljoen, hebben we niet nodig, overbodig. Dat schiet lekker op. Dan hebben we overheveling, € 992.000. Dat schiet lekker op. Maar dan komt die, stel dat ik het overschot niet had, dan had ik die € 347.000 van het tekort op de jeugd, wat een narekening was van de jeugdzorg, dan had ik het verlies moeten nemen. Ik denk dat we wel een beetje de grote lijnen moeten houden, we praten over grote bedragen. Het is een soort winstwaarschuwing hoe wij de begroting met elkaar moeten maken, de exploitatie. En ja, scherp aan de wind en goed en prudent met elkaar begroten. In dat geval dank ik ook de oud-wethouder van Lansingerland de heer Van den Beukel, want die heeft er bovenop gezeten en we hebben met elkaar als raad een goede begroting opgezet. Dat wilde ik even kwijt, sorry voor de tijd, want zo gaan we ook door met het begroten. Dus dan hebben we dat alvast even afgesproken. Dan hebben we de heer Philippens, de feedback over de accountant, goed dat het zo gegaan is, het was een prachtige bijeenkomst, maar u had het over de rioolheffing. Ook daar ligt een keus voor de raad. Wij hebben in 2018, de heer Meester was één van de rentmeesters van deze raad, samen met Abee en de raad besloten om de rioolheffing niet te verlagen. De achterliggende gedachte daarvan was, dat wij de rekening niet naar de toekomstige generaties wilden leggen. Ja, de rioolheffing kan naar beneden, we hebben voldoende budget om het straks te regelen. Echter, we krijgen straks grote opgaven aan het riool. Dat is toen een keuze geweest. Als u het anders wilt, ik heb nu alvast voorgesorteerd, dat is één van de knoppen waar u aan kunt draaien in het kader van de lasten. Dan de VVD, die had vragen m.b.t. de BAC. De BAC heeft een aantal aanbevelingen gedaan en u vraagt terecht: krijgen wij nog iets terug, wat u met die aanbevelingen doet? Over 4, 5, 6 maanden is er een interim-controle van dezelfde accountant. Daar gaat hij ook kijken wat we met de adviezen hebben gedaan en we gaan uiteraard terug rapporteren aan u wat ermee gebeurd is, wat de stand van zaken is, of we het opgelost hebben of dat we ermee bezig zijn, wat de stand van zaken is. Ook hier geldt een waarschuwing, ik ben bij die BAC-vergadering geweest en één van de opmerkingen en adviezen was: foei, u heeft een aantal Europese aanbestedingen niet correct gedaan. Dat klopt. Toen heb ik ook een voorstel gedaan, dat mag u ook inbrengen. Ik zei: houd er rekening mee, over 2022 wordt het niet anders. Waarom wordt het niet anders? Als ik een projectleider heb en die zit aan zijn € 225.000 en het project is nog niet klaar en ik kan geen nieuwe projectleiders vinden, dan vind ik dat wij gewoon het recht hebben om gewoon hetzelfde contract te verlengen en dus een overschrijding van de Europese aanbesteding doen. De heer Van Santen: Het is jammer dat u dit nu noemt, want er is geen enkel raadslid die hier vragen over heeft gesteld, u komt daar zelf mee. Waarom doet u dit nou? Het gaat mij alleen om de interne beheersing van de organisatie. Dat is een ander punt dan de Europese aanbesteding, daar is voldoende in de BAC over gesproken en daar zijn verder geen vragen over in deze commissie. Wethouder Fortuyn: Helder, maar ik wilde het toch maar even adresseren. We moeten reëel blijven werken met de verbeteringen die er zijn en we rapporteren daarop terug. Meneer Halkes had het over de uitvoeringsagenda. Weet u, het is een beetje flauw om dat bij meneer Muis neer te leggen, want die is net een weekje begonnen. Maar je hebt een antwoord? Dat is hartstikke mooi. Afvalbeleid ook? Ook. Dan heb ik sport, is dat bij jou, meneer Hoek? Dat waren de vragen vanuit het CDA, maar dank voor het compliment over de jaarrekening. Jullie hebben daar, ook de oude raad, met zijn allen aan bijgedragen, daar ben ik het helemaal mee eens, dat ondersteun ik ook. Ten aanzien van mevrouw Van Olst, weerstandsratio 2,2. Afgesproken 1,6 in de raad, dus dat is fors te noemen. We hebben een forse weerstandsratio. Die 1,6 is ooit uitgesproken en de vraag is of je 1,6 wilt hebben als je straks grote investeringen doet. Misschien is 1,2 ook wel genoeg, maar die discussie gaan we misschien nog hebben. Mevrouw Van Olst: Een kleine correctie, het is 1,7. Wethouder Fortuyn: In de jaarrekening staat 2,2 maar we gaan de bladzijde opzoeken. De norm is 1,7, dus we hebben toch 2,2. De norm is 1,7, die mag wel een beetje bijgesteld worden naar 1,6. Wat ik wel heel goed vindt, is dat u het ook over het personeelstekort heeft. Dat is een groot probleem. Meneer Hoek gaat u fantastische dingen over vertellen, wat daarmee gebeurt. Dan een laatste opmerking, dat raakt mij wel, en dat is het dividend Eneco. Ja, als de wereld zou zijn zoals die is, dan hadden we waarschijnlijk dividend van Eneco gehad, maar ik durf daar in een glazen bol ook geen uitspraken over te doen. Stedin moet gigantisch investeren in het netwerk onder de grond. Dan praten we niet over € 1mld, maar over € 2mld en misschien wel meer. Dus ik denk dat Eneco stevig aan de bel had getrokken om investeringen te doen in hetzelfde Stedin. Door die splitsing hebben wij in elk geval die € 136mln gehad. We hebben daar leuke dingen mee gedaan, we hebben nog wat over, dus misschien moeten we wel blij zijn, dat we met Eneco geen contact meer hebben. Meneer de voorzitter.

Burgemeester Van de Stadt: Het gaat om de veiligheid, hoe tevreden zijn we. Het is natuurlijk altijd moeilijk om tevreden te zijn met iets wat niet nul is, dus in die zin nooit tevreden, maar ik ben wel heel tevreden over de ontwikkeling die we de afgelopen jaren hebben doorgemaakt. Er is veel geïnvesteerd door de raad, niet alleen in de BOA controle maar ook door het team ondermijning. Er worden veel resultaten gehaald en daar krijgt u ook overzichten van, wat we allemaal sluiten, hoeveel bestuurlijke boetes we opleggen enzovoorts. Zit er een knelpunt, dan zit dat niet bij de fietsendiefstallen, alhoewel ook elke fietsendiefstal teveel is. Fietsendiefstallen los je op met bewaakte stalling en daar wordt aan gewerkt. Cameratoezicht, waar herhaaldelijk om gevraagd wordt heeft aantoonbaar weinig effect. De politie is er geen fan van, ze gaan dus ook niet kijken, je vindt de dader niet, je ziet alleen maar een paar jongens met hoodies met een fiets weglopen. Het is niet het wondermiddel waar om gevraagd wordt, los van technische problemen om cameratoestemming te krijgen. In Bergschenhoek ben ik al een jaar aan het trekken om ze te krijgen, omdat ook daar door de politie en door het OM wordt gezegd: er moet wel een probleem zijn. Wat de één als probleem ervaart, wordt niet altijd in de juridische werkelijkheid als een probleem aangemerkt. Dus daar ben ik niet tevreden over, echt niet maar het is niet zo dat we veel kunnen doen, tenzij de bewaakte stalling er komt en daar heb ik goede hoop op. Als je tegen het tekort aan mensen aanloopt, niet tegen het tekort aan BOA's, want dat gaat heel goed, ook het team ondermijning gaat heel goed, maar ruimtelijke handhaving is typisch zo'n vak dat echt een probleem is. Niet dat je geen geld hebt, de mensen zijn er gewoon niet. Toen ik 16 jaar geleden wethouder ruimtelijke ordening was, was dat ook al een probleem. Je kan vacatures plaatsen, maar je krijgt geen reacties. We hebben echt een probleem op de ruimtelijke ordening in deze gemeente. Er zijn veel illegale bouwsels in echt tientallen jaren verzeen, in veel van die gebouwen weten we onvoldoende wat erin zit. Dat is meestal geen goed teken. Dat is mijn ervaring de afgelopen jaren. Als we ergens een probleem zouden willen oplossen qua personeelstekort, dan zit het voor mij in handhaving ruimtelijke ordening. Dat we als gemeente weten dat er vergunningen nageleefd worden in de bebouwing die u in een bestemmingsplan heeft toegestaan. Dat er niets staat wat er niet mag staan enzovoorts. Dat is echt een probleem wat we niet gaan oplossen, want met meer geld komen nog steeds die mensen er niet. Ze zijn overal gewoon niet te vinden. Ik wil concreet naar mevrouw Van Olst aangeven: daar zie je hem echt terug. Daar loop ik ook tegenaan.

De voorzitter: Als ik het goed heb, wethouder Hoek, is dit de eerste keer dat u het woord zal voeren als wethouder in een commissievergadering. Succes gewenst.

Wethouder Hoek: Ik heb in de gaten dat ik ook een andere bril moet kopen met deze afstand, maar dat komt vanzelf goed. Als we het hebben over personeelstekort, dan heeft de burgemeester daar al het e.e.a. over gezegd. Gelukkig hebben we een nieuwe recruiter, die druk aan de gang is om mensen te werven, maar wat de burgemeester ook al zei: het is een hell of a job om de juiste mensen op de juiste plek te krijgen. Dat gegeven kenden we ook al voor de coalitieonderhandelingen en er is vanuit de organisatie ook duidelijk een winstwaarschuwing gekomen om goed te kijken naar het wensenpakket dat wij op tafel leggen, want de realiteit gebied te zeggen, op het moment dat wij heel veel roepen en ik ben daar vandaag ook nog mee geconfronteerd geweest, dan wordt er wel gezegd: fijn dat jij dat vindt, Leon, maar dan zal je toch even in het lijstje moeten kijken wat er geschrapt wordt. We kunnen tijd en energie maar één keer inzetten. Ik ben het helemaal met u eens, dat dat de komende periode een hele exercitie wordt. We moeten ons wat meer temperen waar het gaat om het uitroepen van wensen, omdat dat gewoonweg lastig wordt. Ik ben het wel met u eens, dat het zou helpen wanneer we daar wat meer concreet duiding aan zouden geven, zodat we in het roepen van wensen daar ook rekening mee kunnen houden. Wat de burgemeester niet al aangaf, dat is wat mij betreft heel duidelijk, als het gaat om handhaving kunnen we van alles willen, maar als de mensen er niet zijn, zullen we onze verwachtingen moeten temperen. Dat vindt iedereen jammer en vervelend, maar het is wel de realiteit. We hebben wel afgesproken, dat we de komende 4 jaar gefaseerd hard aan de slag gaan om personeel aan te nemen, maar de grote uitdaging is om ze ook daadwerkelijk te vinden. Dat voor wat betreft het personeelstekort. M.b.t. de sport de vraag of al duidelijk is of verenigingen leden zijn verloren. De heer Markus: Volgens mij werd de vraag gesteld door WIJ: kan er een overzicht gemaakt worden per afdeling? U geeft een heel lang antwoord, maar u geeft niet helemaal het antwoord waar ik naar zoek, namelijk of dat mogelijk is ja of nee. Wethouder Hoek: Dat vind ik zeker een goed idee. Volgens mij heb ik dat ook aangegeven, dat we het net ophalen en aangeven waar de hiaten zitten. En ja inderdaad, mevrouw Van Olst zei dat dat per afdeling moet, maar ik ga ervan uit dat dat dan ook gebeurt. Dat lijkt me in de lijn der verwachting liggen, op het moment dat je dat inzichtelijk wil hebben, dat je dat per afdeling doet. De heer Ruijtenberg: Een kleine verduidelijkingsvraag: vindt de wethouder dan ook dat het een onderdeel zou moeten zijn van de P&C cyclus? Wethouder Hoek: Dat komt ontegenzeggelijk hier in dit huis bij de P&C cyclus aan de orde, of ik het nou wel of geen belangrijk item vindt voor die P&C cyclus vindt, dat is aan u, want u zit daar aan de knoppen. Ik zou zeggen: dat is uw eigen verantwoordelijkheid als raadslid. Met betrekking tot de sportverenigingen, de vraag was: is al inzichtelijk of verenigingen leden zijn verloren

n.a.v. alle coronaperikelen? Die vraag kan ik niet beantwoorden, ik ben 3 dagen in dit huis. Wat ik persoonlijk hoor, is wel dat er verenigingen zijn die zeggen: ja, het klopt, wij zijn inderdaad leden verloren. Op het moment dat je een hele tijd niet sport, dan ga je toch een andere weg vinden. Je merkt het met name bij mensen in de puberteit, die dat gegeven aangrijpen om andere hobby's te gaan ontwikkelen, zoals daar zijn uitgaan en dat soort dingen. Dat is wel wat ik terug krijg. Als u mij nou op de man af vraagt: heeft u daar cijfers over of kunt u dat meer duiden? Dan kan ik dat op dit moment niet, maar het lijkt me wel handig om daar wat meer duiding over te krijgen. We hebben hier in dit huis m.b.t. het accommodatieplan ons weleens heel erg druk gemaakt over de vraag of de accommodaties toereikend zijn. Je ziet nu dat het ledenaantal bij sommige verenigingen terugloopt, dus dat geeft ook maar aan hoe groot de dynamiek is en de voorspellende waarde van allerlei onderzoeksbureaus. Dat maakt het heel erg grillig. Als sport weer prominent op de agenda staat bij de commissie samenleving, is het goed dat we kijken hoe zich dat ontwikkelt. Dank u wel. De voorzitter: Dit was de maidenspeech van de wethouder met een aantal interrupties, daar kan een aantal landelijke politici nog wat van leren.

Wethouder Muis: Twee vragen, één over de uitvoeringsagenda Landschapspark de Rotte en één over het nieuwe afvalbeleid. We kijken natuurlijk terug, maar ik vind het niet erg, we zijn hier nu toch, om ook vooruit te blikken op deze 2 punten. Gisteren hebben we in het college besloten dat ik vanuit het college in de GR recreatieschap Rottemeren deel zal gaan nemen, dus ik zal daar maar ook in de overdracht van mijn voorganger kijken welke mooie, goede stappen er al zijn gezet, wat dit onderwerp betreft, en waar wij nu staan. Ik neem aan, dat het ook in het inwerkprogramma terug gaat komen. Ik zal in de eerste vergadering van het recreatieschap Rottemeren nagaan wat de stand van zaken is en u daarover terug koppelen bij het vaste agendapunt in de commissie. Het is even de vraag welke dat dan gaat zijn, of dat ruimte, AB of samenleving is, daar ben ik nog even zoekende in. Dan het nieuwe afvalbeleid. Er is 4 jaar over gesproken in het college, we hebben daarover besloten als raad, als bevolking, dus de ambitie is dat we daar 1 januari 2023 mee gaan starten. Dat is het korte antwoord. De heer Halkes: Dus ik begrijp dat inwoners kunnen wachten tot 1 januari 2023 totdat ze meer weten wat er gaat gebeuren? Wethouder Muis: Nee, het is de ambitie dat we het dan gaan invoeren. We gaan u erover informeren of dat allemaal gaat lukken en wat er nodig is, maar dat komt.

De voorzitter: Daarmee zijn we aan het eind gekomen aan de eerste termijn. Veel fracties hebben in hun eerste termijn reeds aangegeven wel vragen te hebben, maar de inhoudelijke beslispunten te kunnen steunen als hamerstuk. Zijn er fracties die nog behoefte hebben aan een tweede termijn?

Tweede termijn

De heer Markus, CU: Dat het een hamerstuk is, had ik in de eerste termijn al gezegd. Ik wil nog even reageren op de vraag van mevrouw Van Olst over het opnemen van een soort overzicht van tekorten in de ambtelijke organisatie in de P&C cyclus. Ik word er niet heel warm van, ik denk dat het goed is om bij de kennismaking in het najaar met de ambtelijke organisatie om dit te bespreken en te horen waar de tekorten zitten. Ik weet nog niet of ik het een heel goed idee vind om het in elke P&C cyclus terug te laten komen, ik weet niet of het gaat helpen. Ik herken wel uw zorg, dat je een beter beeld wilt hebben over hoe het gesteld staat en dat het ook ons meer gevoel geeft waar de tekorten zitten. Ik wil eigenlijk eerst het overleg met de ambtelijke organisatie afwachten en kijken wat daar uit komt om vervolgens een besluit te nemen om het op te nemen standaard elk jaar in de P&C cyclus.

De heer Philippens, L3B: Even in reactie op mevrouw Van Olst. Ik zie 3 stappen voor me oplopen in zwaarte. Ik sluit deels aan bij de heer Markus: begin eerst eens met die kennismaking, dan wordt al een hoop duidelijk. Vervolgens zie ik incidenteel een probleem nu, dat we het inzichtelijk maken voor dit moment. De zwaarste stap is dat je het concreet iedere keer in de P&C cyclus meeneemt. Daar ben ik terughoudend op, want ik denk niet dat we als raad op dat detailniveau structureel moeten sturen. Ik zou hem zo af willen pellen en beginnen bij de eerste stap.

De heer Van Santen, VVD: Ik steun de oproep van mevrouw Van Olst, ik zou wel graag dat inzicht willen hebben. Ik ga er een beetje van uit, net als zij, dat het er waarschijnlijk al is op de P&O of HRM afdeling. Als dat niet zo is, zegt dat ook wel wat, denk ik, dus het zal niet al teveel inspanning zijn. Ik ben blij met de verduidelijking van wethouder Fortuyn dat er nog een knop is waar we aan kunnen draaien voor lagere lasten. Dank u wel.

Mevrouw Van Olst, WIJ: Ik wil de verschillende portefeuillehouders bedanken voor de beantwoording op mijn vraag over personeelszaken. Het leeft dus wel, want alle drie zeiden ze er iets over. Vooral de bijdrage van wethouder Fortuyn over de noodzaak om waarschijnlijk de regel van de Europese aanbesteding te overtreden, dat is precies één van de redenen om inzicht te krijgen als raad in deze zaken omdat je dan een soort begrip creëert, of je ziet het aankomen, dat dat dus gaat gebeuren.

Daarmee keur ik het nog niet op voorhand goed, dat het overtreden wordt natuurlijk. De beantwoording van oud-collega Hoek, erg goed gedaan, ik ben heel blij met je antwoord, met uw antwoord, want als ik het goed begrijp heeft u er ook gevoel bij, we zouden dat eigenlijk wel hier moeten delen. Natuurlijk gaan we hier geen verkapt HR-beleid voeren, maar ik denk dat het belangrijk is om inzichten te krijgen. Misschien kan dat in samenloop met een bijeenkomst met ambtenaren, maar volgens mij gaan die hier niet over, het inzicht dat wij als raad willen hebben. Ik denk dat het college heel goed zelf met iets kan komen en dat dat lijstje er best wel is. Dank u wel.

De heer Azzouzi, PvdA: Ik bedank de wethouder en de verschillende fractie voor hun reacties. Volgens mij hebben we ons punt gemaakt. We zijn begonnen met scherper begroten en overgestapt naar realistisch begroten. In die zin komt de discussie terug straks met de kadernota en de begroting. De vraag van mevrouw Van Olst, dat kan prima in de paragraaf bedrijfsvoering opgenomen worden. De voorzitter: Is het voor u een hamerstuk? De heer Azzouzi knikt, dus dat is helder.

De heer Halkes, CDA: Ik wil de wethouders bedanken voor hun antwoorden, en de burgemeester. Ik sluit aan bij de lijn van de CU voor wat betreft het voorstel van WIJ.

De heer Ruijtenberg, GL: Wat ik al gezegd heb, het is wat ons betreft goed als we met een kennismaking met de ambtenaren dat overzicht krijgen. Dat hoeft geen onderdeel te zijn van de P&C cyclus. Verder kan het als hamerstuk naar de raad.

De voorzitter: Concludeer ik dan, dat de jaarstukken als hamerstuk naar de raadsvergadering van 30 juni kunnen? Ik zie knikkende gezichten, dan is dat hierbij besloten.

7. Actualiteiten uit het college

De voorzitter: Geen actualiteiten uit het college op dit moment? De burgemeester gelooft het niet en daarmee zeg ik als uw voorzitter, dat ik het haast niet geloof dat het college geen actualiteiten heeft. Maar niet voor de commissie.

8. Actualiteiten uit de commissie

De heer Ruijtenberg, GL: Zoals de meeste mensen wel weten heeft de MRDH 3 commissies, 2 ervan zijn algemeen bekend, de vervoerscommissie en het economisch vestigingsklimaat. Er is nog een derde commissie die minder bekend is en maar 2 keer per jaar bij elkaar komt, dat is de rekeningcommissie. Namens uw raad mag ik vertegenwoordiger van Lansingerland zijn in die rekeningcommissie. We hebben op 23 mei j.l. in aanwezigheid van de portefeuillehouder daar een bespreking gehad over de jaarrekening van de MRDH. Er is afgelopen woensdag een brief gekomen naar de leden van de commissie. Ik zal het advies even voorlezen. Op basis van de behandeling van de concept jaarstukken 2021, de presentatie vanuit de MRDH, de toelichting van de accountant ter vergadering op 23 mei j.l. en met inachtneming van de voorgenoemde aandachtspunten adviseert de rekeningcommissie het algemeen bestuur om de jaarrekening MRDH 2021 vast te stellen. Deze zal dus ook vastgesteld worden in juli. Ik zal de brief via de griffie naar u allen toe laten komen. Dank u wel.

De voorzitter: Noopt dat nog tot vragen? Nee. Dank voor uw inbreng. Het is eigenlijk een verbonden partij, waar u namens de raad in zit.

9. Verbonden partijen

De voorzitter: Ik heb een verzoek aan u allen. We hebben eerder deze avond uitgebreid gesproken over het beleidsplan van de veiligheidsregio. Juist voor die veiligheidsregio Rotterdam Rijnmond hebben we op dit moment nog geen raadsrapporteur aangesteld vanuit Lansingerland. Voor de goede orde: een raadsrapporteur is iemand die namens de raad optrekt met de portefeuillehouder, de burgemeester en de ambtelijke organisatie op dat punt om juist bij te dragen aan zaken als de zienswijze, die we vanavond hebben besproken, voordat die aan de commissie dan wel raad wordt toegestuurd. Ik doe nog wel even de oproep hier voor de verbonden partijen om erover na te denken of één van u allen zich roepen voelt om namens de raad van Lansingerland als raadsrapporteur naar de veiligheidsregio Rotterdam Rijnmond toe op te treden. Uiteraard kunt u dat dan melden bij de griffie. We kunnen aanwijzen, maar dat gaan we niet doen.

10. Rondvraag en sluiting

De voorzitter: De heer Duivesteyn heeft een rondvraag aangemeld over de uitstraling dierenwinkel in Berkel centrum. U gaf aan dat het uw eerste rondvraag is. De orde daarvan is eenvoudig: u leest uw vraag voor en die wordt beantwoord door het college. Daarna krijgt u als eerste de gelegenheid om vervolgvragen te stellen, waarna andere fracties de gelegenheid krijgen tot vervolgvragen, die het college zal proberen te beantwoorden.

De heer Duivesteijn, L3B: Het winkelcentrum Berkel centrum krijgt steeds meer allure en is afgelopen jaren steeds aantrekkelijker geworden. Zeker ook met de aanstaande uitbreiding in Berkel centrum west. In Berkel centrum oost is minder sprake van een bruisend karakter. Beeldbepalend is daar het 6 winkelpuien brede ondoorzichtige front van de dierenwinkel aan de Kerksingel. Dit is een belabberde uitstraling voor wat een wervend deel zou moeten zijn van het winkelcentrum en mogelijk een precedent schept voor andere aanbieders, waarbij de etalage dicht geplakt is, zoals darkstores en/of flitsbezorgers. Mijn vragen, onze vragen, aan het college zijn: is het college het met ons eens, dat de huidige uitstraling van het brede front van de dierenwinkel haaks staat op onze ambitie van een bruisends winkelcentrum? Is het college bereid om met de winkelier en de eigenaar van het pand in overleg te gaan om de uitstraling zodanig te maken, dat deze weer passend is in de directe omgeving? Is de huidige gevel in overeenstemming met het toentertijd gegeven welstandsadvies? Zo nee, wat gaat het college er dan aan doen om het in overeenstemming met het welstandsadvies te brengen? Dank u wel.

Wethouder Hoek: U eerste rondvraag en dan meteen al zo'n goeie. Ik ben het helemaal met u eens, ik heb me daar ook regelmatig aan geërgerd. Wanneer je op het terras zit bij Muller, en volgens mij zitten jullie daar nog weleens, dan had je vroeger een prachtig uitzicht op een damesmodezaak met mooie etalages en nu is het echt, ik ben het met u eens, een regelrechte aanfluiting wanneer je bij zo'n mooi pand, want er is echt nagedacht over een mooi stuk architectuur, daar steekt de gemeente geld in en vervolgens wordt het dicht geplakt met groene bestickering, ik ben het helemaal met u eens, dat kan eigenlijk niet. Op uw vraag wat we eraan gaan doen, daar moet ik u het antwoord schuldig blijven op dit moment, maar ik kom er wel op terug, want de welstandscommissie is erbij betrokken, maar bij de bouw, waar de ramen komen, hoe ziet die raampartij eruit. We zullen het juridisch-technisch moeten gaan kortsluiten, dat is nog even de vraag. De vraag is of je dat in een APV moet vermelden of dat je dat anderszins moet regelen, maar ik ben het met u eens, dat we een inspanning moeten plegen om dit soort zaken in de toekomst te voorkomen, want het ziet er niet uit. We moeten daar echt iets mee. We zullen het ambtelijk uitzoeken. (...) Dus we gaan er absoluut mee aan de slag. Ik weet dat de winkeliersvereniging ook al mee bezig is geweest, want die zien dat natuurlijk ook. Het is een verarming van je uitstraling. Dat is niet alleen u opgevallen maar meerdere mensen, dus we gaan ermee aan de slag. Ik vind echt dat u een punt heeft, dit moeten we zien te voorkomen. Dergelijke issues spelen ook in andere centra, over schuttingen die er neergezet worden. Ik ben het helemaal met u eens, op het moment dat je als gemeente investeert in het bruisend krijgen van je dorpscentra, dan moet je ook een inspanning plegen om dat ook een goede uitstraling te geven. We komen erop terug, ik ben het helemaal met u eens.

De heer Duivesteijn, L3B: Dank u wel, wethouder Hoek, voor de bevlogen beantwoording en dat u het met ons eens bent. Ik denk dat de meesten het ermee eens zijn. Mijn vraag was: is het college bereid om in overleg te gaan met de winkelier als eerste stap voordat we vervolgstappen nemen, zodat we er in een gesprek uit kunnen komen. Ik ben ook benieuwd hoe het college aankijkt tegen darkstores en flitsbezorgers in het algemeen, een ontwikkeling in allerlei andere gemeenten, dat die verboden worden op voorhand, hoe het college daarnaar kijkt.

De heer Van Son, VVD: Onze gewaarde collega Eric Kampinga zit in de vereniging van eigenaren van de flat erboven en is er ook actief mee bezig.

De heer Jansen, WIJ: Dank voor de vraag, het is ook voor WIJ een ergernis, wat hier gebeurt. In mijn eerste commissievergadering heb ik vragen gesteld over de schutting waar wethouder Hoek al naar refereerde. Als u naar het geheel kijkt, kunt u dan ook terug reflecteren op mijn vragen van toen? Toen is er aangegeven, dat er op 19 mei j.l. een gesprek zou zijn met de uitbater in Bergschenhoek centrum. Als u toch gaat kijken in het grote geheel, dan zouden we graag een feedback willen hebben op wat daar nu de status is.

De heer Krieger, CDA: Het probleem was mij ook bekend, ik spreek ook regelmatig ondernemers. Ik heb alleen een vraag voor de burgemeester. Mijn specialisatie als jurist is geen bestuursrecht, maar ik vroeg me af als je regels omtrent welstand aanpast, of die dan ook met terugwerkende kracht werken, want de gevel is nou eenmaal zoals die is. De ondernemer heeft niet iets gedaan in strijd met de regels. Gaan we ons als raad dan niet bezig houden met micromanagement of ondernemer pesten, want regels die we in de raad maken, gelden voor iedereen, dus voor alle ondernemers. Nu lijkt het erop, alsof we regels gaan aanpassen n.a.v. één geval. Als je dat dan met terugwerkende kracht doet, is het nog maar de vraag wat dat ten aanzien van dit probleem oplost.

Wethouder Hoek: Uiteraard ben ik bereid om met de bewuste ondernemer het gesprek aan te gaan. Ja, dan zal ook gekeken moeten worden wat de mogelijkheden zijn. In feite ben ik het wel met u eens,

wellicht is het wel een heel lastig verhaal, gezien het feit dat je met terugwerkende kracht regels aanpast. Dan zullen we in moeten steken op de goodwill van de ondernemer, maar ik denk dat je niet doorgeleerd hoeft te hebben om te constateren dat het een uitstraling is die niet past bij hoe we het bedoeld hebben. Dan is de vraag, geen verstickeren, niet dicht plakken, maar mogen er dan wel gordijnen. Je moet wel, op het moment dat je iets gaat aanpassen, goed nadenken over hoe het er dan wel uit dient te zien. Als deze bewuste ondernemer de stickers eraf haalt en hij zet dozen achter de ramen, om maar aan te geven: daar moeten we op voorhand goed over nadenken. Uw tweede vraag begreep ik niet zo, over bezorgers. De heer Duivesteijn: Er zijn steeds meer flitsbezorger actief in Nederland, die binnen enkele minuten thuis boodschappen bezorgen op last minute bestellingen, van mensen die bijvoorbeeld een pakje boter nodig hebben. Dat zijn vaak winkels, waarbij de gevel is dicht geplakt. In Den Haag wordt er regelgeving uitgeschreven, om dat te voorkomen. Is het college het ermee eens, dat dat in Lansingerland ook zou moeten zijn. Wethouder Hoek: Helemaal met u eens. Als we het nu toch gaan aanvliegen, dan lijkt het me handig om dit mee te nemen. Ik kan me voorstellen dat dit soort bedrijven ook vanaf industrieterreinen bezorgen, dan wordt het een heel ander verhaal, maar op het moment dat het de uitstraling van je centrum tekort doet, ben ik het met u eens, dan moet je dat gelijk meenemen.

Burgemeester Van de Stadt: Ik kan de heer Krieger wel het e.e.a. vertellen, want ik ben toevallig ervaringsdeskundige. Ik heb als wethouder in het welstandsbeleid dit allemaal geregeld indertijd. De gemeente had veel geld gestoken in het opknappen van het centrum, gerenoveerd voor miljoenen en een aantal panden zagen er niet uit. We hebben een aantal dingen aangepakt: neonbakken verboden, ramen mochten niet beplakt zijn of maar 20%. Maar ook de kwaliteit van het meubilair, dus houten schuttingen mochten alleen maar transparant zijn of verplaatsbaar, het meubilair op straat mocht geen plastic stoeltjes zijn, dus je kan ontzettend veel regelen in het welstandsbeleid. Kan je dat met terugwerkende kracht? Nee, maar je kan het wel effectief laten worden, maar je moet wel redelijk zijn daarin. Ik heb als wethouder een regeling ingesteld, dat je een deel vergoed kreeg. Dus als je binnen een jaar het aanpaste, kreeg je driekwart vergoed, 2 jaar later de helft, 3 jaar een kwart. De afschrijftermijnen van die dingen was gunstig, want het was vaak al oud, of even snel die bonus pakken en het snel veranderen. Kosten voor plastic aan de ramen zijn er niet, maar het was een aanmoediging om winkeliers over te halen zich aan het nieuwe beleid aan te passen. Dus niet met terugwerkende kracht, je kan het verbieden, maar je moet wel een redelijke overgangstermijn doen. Vanuit welstandsbeleid is dat het antwoord.

De voorzitter: Dank u wel voor de vervolgbetantwoording van het college. Daarmee zijn we aan het eind gekomen van deze rondvraag. Ik geef u nog even mee, dat de commissie algemeen bestuur volgende week dinsdag om 20.00 uur verder vergadert over de pilot langdurige opvang Oekraïners op Bleizo-west.

De voorzitter, om 22.30 uur: Voor nu sluit ik de vergadering en wens ik u allen een fijne avond.